

TAALSPRONG

LEERKRACHTHANDLEIDING

Thema 7: Een doos vol gevoelens

Introductie	5
Lesuitwerkingen	13
WEEK 1	
Les 1 Blij (1)	14
Les 2 Blij (2)	16
Les 3 Blij (3)	18
Les 4 Boos (1)	20
Les 5 Herhalingsles	22
WEEK 2	
Les 6 Boos (2)	23
Les 7 Boos (3)	25
Les 8 Bang (1)	27
Les 9 Bang (2)	29
Les 10 Herhalingsles	31
WEEK 3	
Les 11 Bang (3)	33
Les 12 Verdrietig (1)	35
Les 13 Verdrietig (2)	37
Les 14 Verdrietig (3)	39
Les 15 Herhalingsles	41
HERHALINGSWEEK	
Herhalingsdag 1	43
Herhalingsdag 2	45
Herhalingsdag 3	47
Herhalingsdag 4	48
Herhalingsdag 5	49
Kopieerbladen	51
Materialenlijst	65

Introductie

- Verhaallijn
 - Themadoelen
 - Doelwoorden
 - Gebruikswwoorden
 - Woordschema's
 - Platen
 - Poster tegenstellingen
 - Poster synoniemen
 - Poster voorzetsels
 - Lied
 - Verhaal
-

VERHAALLIJN

Het zevende thema van de methode Taalsprong gaat over gevoelens. In dit thema worden de vier basisgevoelens behandeld; blij, boos, bang en verdrietig. Er komen vier dozen in de klas te staan van waaruit ieder gevoel besproken wordt. Aan de hand van het verhaal van Roos en Dribbel, worden er telkens drie lessen besteed aan het uitwerken van een gevoel. De laatste week van het thema wordt hetgeen in het thema aangeboden is, herhaald.

THEMADOELEN

MONDELING TAALONDERWIJS

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen).
- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar non-fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen).
- De kinderen kunnen vragen over een verhaal correct beantwoorden.
- De kinderen kunnen een kort en simpel verhaal vertellen.

Subdoelen

- begrijpen van de strekking van een rollenspel/verhaal;
- voorspellen van het vervolg van een verhaal;
- formuleren van zinnen;
- gericht luisteren naar een lied;
- zingen van de tekst van een lied;
- koppelen van eigen kennis en ervaring aan de inhoud van de les;
- aangeven (aan de hand van platen) van de juiste volgorde van een verhaal;
- verstaanbaar uitspreken van woorden en zinnen;
- beantwoorden van open vragen;
- omschrijven van een doelwoord;
- formuleren van vragen;
- leggen van oorzaak- en gevolgrelaties.

SCHRIFTELIJK TAALONDERWIJS

- De kinderen kunnen instructies op een werkblad uitvoeren.

Subdoel

- uitvoeren van instructies.

TAALBESCHOUWING

- De kinderen kunnen tegenstellingen toepassen.
- De kinderen kunnen synoniemen toepassen.

Subdoelen

- toepassen van tegenstellingen;
- toepassen van synoniemen.

WOORDENSCHAT

De kinderen kunnen de doelwoorden van het thema herkennen en benoemen.

Subdoelen

- uitbreiden van de woordenschat;
- kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's HET GEVOEL, BLIJ, BOOS, BANG en VERDRIETIG;
- herkennen van een woord op grond van een beschrijving;
- categoriseren van gegeven informatie.

DOELWOORDEN

Deze woordenlijst is een overzicht van de ‘nieuwe’ woorden die, binnen de lessen van dit thema, speciale aandacht krijgen. Aan het einde van dit thema dienen de kinderen deze woorden zowel receptief als productief te beheersen.

1. alleen	13. huilen	25. schreeuwen
2. bang	14. huppelen	26. sip
3. bibberen	15. jarig	27. springen
4. blij	16. kapot	28. stil
5. boos	17. kwijt	29. traan, de
6. dicht	18. lachen	30. trillen
7. donker	19. lip, de	31. verdrietig
8. dood	20. mogen	32. verrassing, de
9. gevoel, het	21. monster, het	33. verstoppertje
10. gezellig	22. niet	34. vuist, de
11. giechelen	23. pijn, de	
12. gillen	24. puppy, de	

GEBRUIKSWOORDEN

Deze woordenlijst is een overzicht van woorden die naast de doelwoorden aan bod komen binnen dit thema en wel zo frequent dat verondersteld kan worden dat de kinderen deze woorden aan het einde van dit thema in ieder geval receptief beheersen.

1. aflopen	8. hond, de	15. thuis
2. bedenken	9. kijken	16. uitbeelden
3. bijpassen	10. kloppen	17. verdergaan
4. doos, de	11. kring, de	18. verhaal, het
5. erbij horen	12. meenemen	19. voorbeeld, het
6. herhalen	13. omdat	20. waaraan
7. hoe	14. rondgaan	21. zin, de

WOORDSCHEMA'S

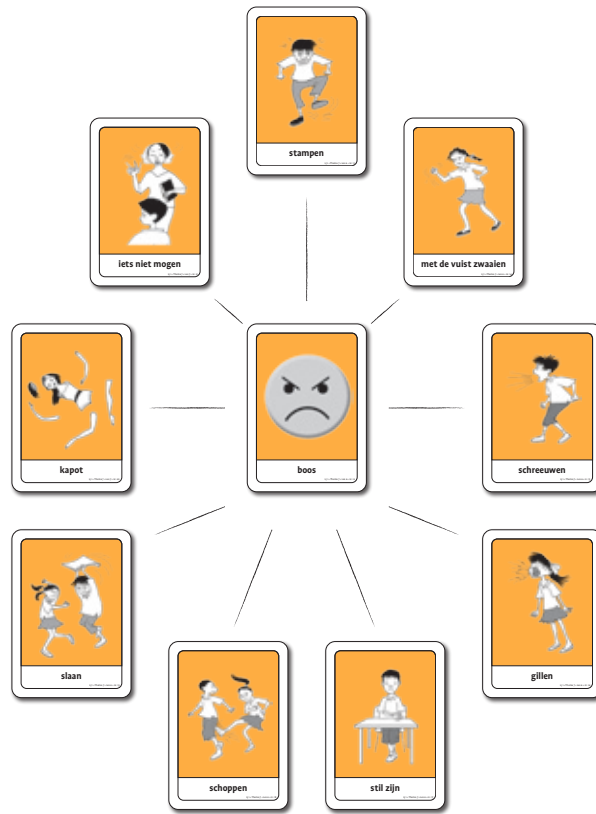

Aan het einde van het thema hangen aan de woordmuur alle woordschema's, die gedurende dit thema aan bod komen. Hieronder een overzicht van deze woordschema's. Een digitale uitgave van de woordschema's is te vinden op de website www.ea.aw/catalog/taalsprong/.

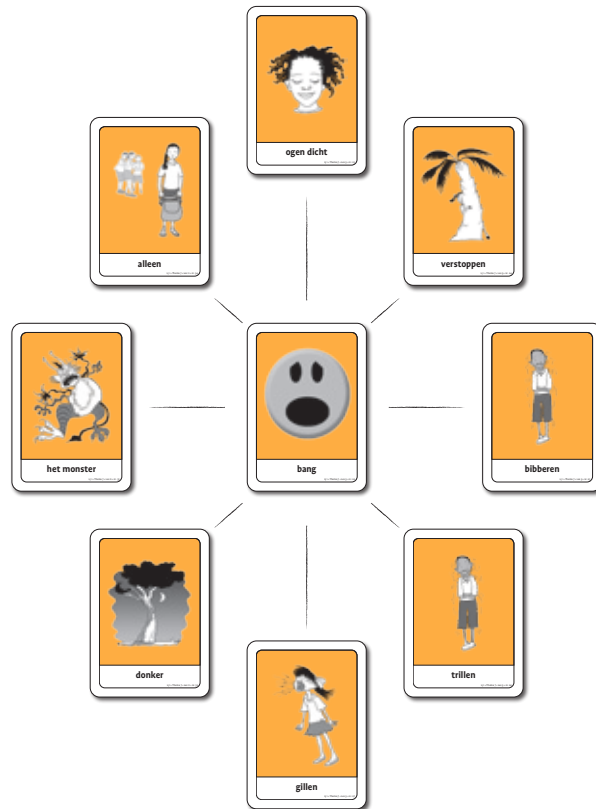
1. De woordspin BLIJ:

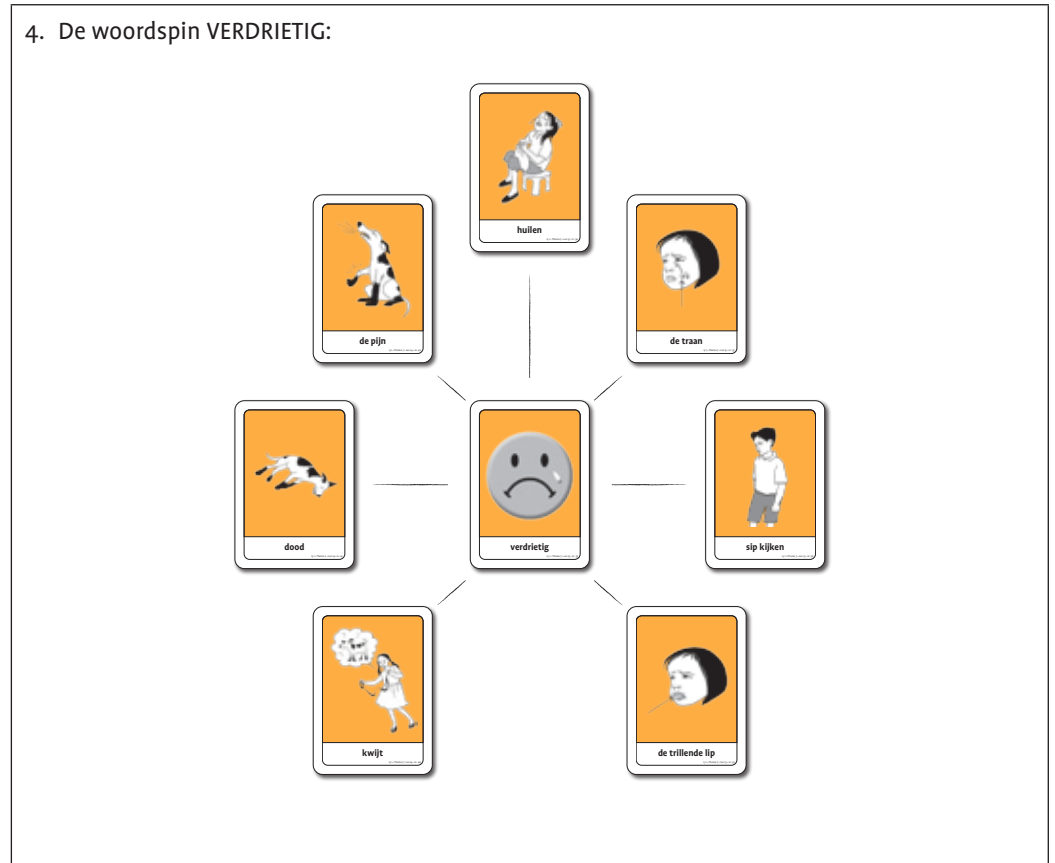
2. De woordspin BOOS:

3. De woordspin BANG:

4. De woordspun VERDRIETIG:

PLAAT

De volgende plaat wordt in dit thema ter ondersteuning van het woordenschatonderwijs aan de woordmuur gehangen.

HET GEVOEL:

POSTER TEGENSTELLINGEN

In dit thema worden vier nieuwe tegenstellingen aangeboden, te weten 'open'/'dicht', 'mag wel'/'mag niet', 'huiden'/'lachten' en 'licht'/'donker'. Herhaal de tegenstellingen die in voorgaande thema's aan bod gekomen zijn. U kunt ervoor kiezen om de tegenstellingen die nog niet aan bod gekomen zijn, af te dekken.

POSTER SYNONIEMEN

In dit thema wordt het eerste synoniem van de synoniemenposter aangeboden, te weten 'bibberen'/'trillen'. U kunt ervoor kiezen om de synoniemen die nog niet aan bod gekomen zijn, af te dekken. Het is de bedoeling van deze poster het hele schooljaar blijft hangen in de klas, zodat u telkens de synoniemen kunt herhalen.

POSTER VOORZETSELS

In dit thema wordt de poster VOORZETSELS herhaald.

LIED

In dit thema wordt één lied, te weten ‘Weet jij wat ik bedoel?’ aangeleerd. Het lied wordt gedurende het thema regelmatig herhaald.

Weet jij wat ik bedoel?
 Weet jij hoe ik me voel?
 Boos, verdrietig, bang of blij?
 Kijk maar eens goed naar mij.

*Ik dans en ik zing.
 Ik huppel en ik spring.
 Ik giechel en ik lach,
 echt de hele dag!*

Refrein
 Weet jij wat ik bedoel?
 Weet jij hoe ik me voel?
 Boos, verdrietig, bang of blij?
 Wat denk jij?

Weet jij wat ik bedoel?
 Weet jij hoe ik me voel?
 Boos, verdrietig, bang of blij?
 Kijk maar eens goed naar mij.

*Ik stamp op de grond.
 Ik zwaai mijn vuisten in het rond.
 Ik bijt mijn tanden op elkaar.
 En mijn neus die rimpelt zo naar.*

Refrein
*Ik doe mijn ogen dicht.
 En ik verstopt mijn gezicht.
 Ik bibber en ik tril.
 En ik geef een keiharde gil.*

Refrein
*Ik tril met mijn lip.
 En ik kijk een beetje sip.
 Er komt een traan uit mijn oog.
 En mijn stem die klinkt zo gek hoog.*

Weet jij wat ik bedoel?
 Weet je hoe ik me voel?
 Boos, verdrietig, bang of blij?
 Wat denk jij?

VERHAAL

In dit thema wordt het verhaal ‘Roos’ in vier delen aangeboden.

- In les 1: Roos is blij.
- In les 4: Roos is boos.
- In les 8: Roos is bang.
- In les 12: Roos is verdrietig.

Deze verhalen kunnen door de leerkracht verteld worden, maar zijn ook op de website te vinden bij Verhaal met platen.

Lesuitwerkingen

WEEK 1

- Les 1 Blij (1)
- Les 2 Blij (2)
- Les 3 Blij (3)
- Les 4 Boos (1)
- Les 5 Herhalingsles

WEEK 2

- Les 6 Boos (2)
- Les 7 Boos (3)
- Les 8 Bang (1)
- Les 9 Bang (2)
- Les 10 Herhalingsles

WEEK 3

- Les 11 Bang (3)
- Les 12 Verdrietig (1)
- Les 13 Verdrietig (2)
- Les 14 Verdrietig (3)
- Les 15 Herhalingsles

HERHALINGSWEEK

- Herhalingsdag 1
 - Herhalingsdag 2
 - Herhalingsdag 3
 - Herhalingsdag 4
 - Herhalingsdag 5
-

Les 1 Blij (1)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen).

Subdoelen

- Begrijpen van de strekking van een verhaal.
- Uitbreiden van de woordenschat (**het gevoel en blij**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema HET GEVOEL.
- Voorspellen van het vervolg van een verhaal.
- Formuleren van zinnen.

Materiaal Taalsprong

- Platen 1 t/m 3: Het verhaal: 'Roos is blij'.
- Plaat 4: Het gevoel.
- Kopieerbladen 1 t/m 4: Blij, boos, bang en verdrietig.

Vorbereiding

- Zorg voor vier dozen.
- Kopieer de kopieerbladen 1 tot en met 4 één keer en plak op iedere doos 'een gevoel'.
- Stop de platen van het verhaal 'Roos is blij' in de dozen.
- Zorg voor een voorwerp dat uw blijde gevoel van vandaag symboliseert.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U introduceert het thema en u biedt de vier dozen aan, die de verschillende gevoelens symboliseren.
Kern	15 min.	U leest het verhaal 'Roos is blij' voor.
	5 min.	U introduceert de woordparachute HET GEVOEL.
Afsluiting	5 min.	U bekijkt de gezichtsuitdrukkingen op de dozen en u laat de kinderen deze uitdrukkingen nadoen.

◆ Start

Start deze les opgewekt en vrolijk en introduceer zo het thema. Vertel dat dit thema gaat over **gevoelens**. Laat de vier dozen zien en leg uit dat bij iedere doos een ander **gevoel** hoort. Bespreek de dozen vervolgens een voor een en benoem steeds **het gevoel** dat bij de doos hoort. Begin met de dozen 'verdrietig', 'boos' en 'bang', maar zet deze al snel aan de kant. Leg uit dat deze dozen vandaag niet bij uw **gevoel** passen.

Ik heb vier dozen meegenomen.
Bij iedere doos hoort een ander **gevoel**.
Deze doos hoort bij verdrietig.
Dat zie je ook aan het gezicht op de doos.
Dit poppetje kijkt verdrietig.
Ik ben niet verdrietig,
deze doos past vandaag niet bij mij.
De volgende doos ... et cetera.

Eindig met de doos '**blij**'. Vertel dat deze doos vandaag heel goed bij u past en leg uit waarom u blij bent. U heeft bijvoorbeeld na

lang zoeken uw oude lievelingsknuffel weer gevonden of u heeft een mooie bos bloemen gekregen, et cetera ...
Stop het voorwerp dat uw **blijde gevoel** van vandaag symboliseert in deze doos (bijvoorbeeld de desbetreffende knuffel of een roos).

◆ Kern

1. Laat zien dat er ook al iets in de doos zit. Haal de platen van het verhaal 'Roos is blij' uit de dozen en lees het verhaal voor. Pauzeer af en toe tijdens het voorlezen en vraag aan de kinderen hoe zij denken dat het verhaal verder gaat. Vraag bijvoorbeeld wie dat gekrabbel aan de deur zou kunnen veroorzaken. Vraag wat de kinderen denken dat Dribbel zo graag aan Roos wil laten zien.

ROOS IS BLIJ

zelfs een kalender

Roos is blij.
Vandaag is ze eindelijk jarig. Ze heeft hier al weken naar uitgekeken. Ze heeft

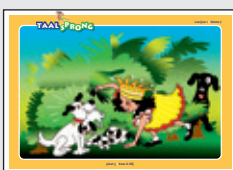

gemaakt en iedere ochtend als ze opstond, mocht ze een kruisje zetten. Nu zijn alle hokjes vol. Vandaag is ze echt jarig.

In huis is het nog stil. Het is vroeg in de ochtend en papa en mama slapen nog. Roos kan niet meer slapen. Ze denkt aan haar mooie feestjurk, de roze taart die ze met oma heeft gemaakt en alle vriendinnen die komen. Dat is zo gezellig. Roos krijgt ook een verjaardagscadeau, maar ze weet nog niet wat. Dat is nog een verrassing. Jarig zijn is zoooooo fijn! Opeens hoort ze gekrabbel aan haar deur. Dat is Dribbel, het hondje van Roos. “Die komt me zeker feliciteren”, denkt Roos. Roos klimt uit bed en doet haar slaapkamerdeur open.

Jawel hoor, daar staat Dribbel. Dribbel kwispelt met zijn staart. Hij is ook blij. Normaal gesproken springt Dribbel altijd bij Roos op bed. Maar dat doet hij nu niet. Hij blijft bij de deur staan en blaft nog een keer. Het lijkt wel of hij Roos roept. “Misschien heeft Dribbel honger?”, denkt Roos. Ze loopt naar de keuken en geeft Dribbel eten. Maar Dribbel raakt zijn eten niet aan. Hij blaft nog een keer en blijft bij de deur staan. “Misschien moet Dribbel plassen?”, denkt Roos. Snel doet ze de deur open. Dribbel loopt naar buiten en blaft naar Roos. Hij wil dat Roos meekomt. Roos loopt achter Dribbel aan de tuin in. Bij een struik blijft Dribbel staan kwispelen. Roos kijkt onder de struik en ze lacht. Nu snapt Roos waarom Dribbel zo blij is.

Onder de struik ligt de hond van de burens met allemaal kleine puppy's. De kleine puppy's zijn net geboren en ze lijken op Dribbel. Dribbel is vader geworden, daarom is hij zo blij! Wat een verrassing! Dit is het beste verjaardagscadeau.

Vraag vervolgens welke van de vier **gevoelens** bij Roos past in dit verhaal en waarom. Help de kinderen bij het formuleren van de juiste zin, bijvoorbeeld ‘Roos is **blij**, omdat ...’.

◆ Afsluiting

Bekijk met de kinderen de afbeeldingen op de doos. Op iedere doos is een andere gezichtsuitdrukking te zien. Bespreek de gezichtsuitdrukkingen en het gevoel dat erbij hoort.

Vraag aan de kinderen of ze ook blij, boos, bang of verdrietig kunnen kijken.

Hang plaat 4 HET GEVOEL aan de woordmuur.

2. Hang plaat 4 HET GEVOEL aan het bord.

Bekijk met de kinderen de woordparachute HET GEVOEL. Wijs de verschillende **gevoelens** aan en benoem ze.

Les 2 Blij (2)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden uit de les herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Gericht luisteren naar een lied.
- Uitbreiden van de woordenschat (**huppelen, springen, lachen** en **giechelen**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema BLIJ.
- Koppelen van eigen kennis en ervaring aan de inhoud van de les.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 1 t/m 7: Blij, huppelen, springen, dansen, zingen, lachen en giechelen.
- Track 16: Het lied: 'Weet jij wat ik bedoel?' (1).

Vorbereiding

- Stop de flashcards 2 t/m 7 in de doos 'blij'.
- Zorg voor lege flashcards en een zwarte stifft.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U zingt het lied 'Weet jij wat ik bedoel?' en u vraagt aan de kinderen over welk gevoel u zingt.
Kern	10 min.	U bespreekt de woorden uit het lied waaraan je kunt zien dat iemand blij is en u legt de doelwoorden uit.
	10 min.	U maakt de woordspin BLIJ en u laat de kinderen de woordspin aanvullen met hun eigen ervaringen.
Afsluiting	5 min.	U herhaalt het lied 'Weet jij wat ik bedoel?' en u laat de kinderen het uitbeelden.

◆ Start

Zing het eerste couplet van het lied 'Weet jij wat ik bedoel?' en beeld de woorden waaraan je kunt zien dat iemand blij is, uit.

Refrein

Weet jij wat ik bedoel?

Weet jij hoe ik me voel?

Boos, verdrietig, bang of blij?

Kijk maar eens goed naar mij.

Ik dans en ik zing.

Ik huppel en ik spring.

Ik giechel en ik lach,

echt de hele dag!

Weet jij wat ik bedoel?

Weet jij hoe ik me voel?

Boos, verdrietig, bang of blij?

Kijk maar eens goed naar mij.

Vraag aan de kinderen over welk gevoel dit liedje gaat.

◆ Kern

1. Vraag aan de kinderen of ze nog weten welke doos bij het gevoel 'blij' hoort. Vertel dat in deze doos flashcards zitten van woorden waaraan je kunt zien dat iemand blij is (**huppelen, springen, dansen, zingen, lachen, giechelen**).

Laat steeds een ander kind een flashcard uit de doos pakken. Bespreek en demonstreer dit woord. Laat de kinderen het woord ook uitbeelden.

Herhaal dit tot alle flashcards aan bod zijn geweest.

Besteed hierbij extra aandacht aan de volgende doelwoorden:

- **springen:**

Als je **springt**, kom je met je hele lichaam van de grond. Je zet je af met je voeten.

- **huppelen:**

Als je **huppelt**, dan loop en spring je tegelijk. Eerst op het ene been, dan op het andere been.

• **lachen:**

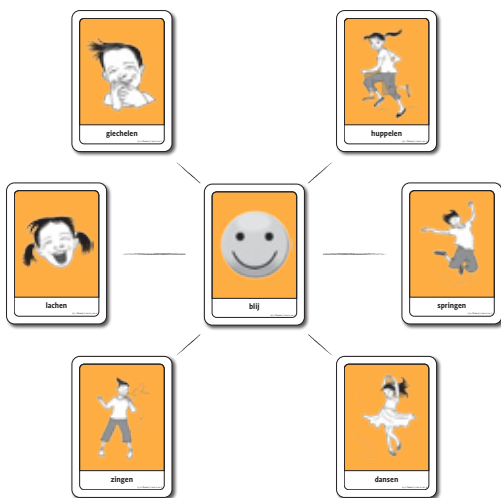
Als je **lacht**, laat je merken dat je blij bent of iemand aardig vindt. Je mondhoeken gaan dan omhoog.

• **giechelen:**

Als je **giechelt**, lach je met hoge geluidjes.

2. Maak op het bord de woordspun BLIJ. Laat de flashcards 1 tot en met 7 één voor één zien, benoem ze en hang ze in de woordspun.

Herhaal de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen en vervolgens uitbeelden.

Vraag aan de kinderen wat zij doen als ze blij zijn en of ze nog meer dingen weten waaraan je kunt zien dat iemand blij is. Schrijf deze begrippen op de lege flashcards en hang ze in de woordspun.

◆ **Afsluiting**

Zing het eerste couplet van het lied 'Weet jij wat ik bedoel?' nog een keer en laat de kinderen de woorden waaraan je kunt zien dat iemand blij is, uitbeelden.

Vertel de kinderen dat ze iets mogen meenemen van thuis, waar ze blij van worden.

Hang de woordspun BLIJ aan de woordmuur.

Les 3 Blij (3)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren (de verhaallijn volgen en begrijpen) en de kinderen kunnen de doelwoorden uit de les herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Aangeven (aan de hand van platen) van de juiste volgorde van een verhaal.
- Formuleren van zinnen.
- Uitbreiden van de woordenschat (**jarig**, **de verrassing**, **gezellig** en **de puppy**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het wordschema BLIJ.
- Koppelen van eigen kennis en ervaring aan de inhoud van de les.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 8 t/m 11: Jarig, de verrassing, gezellig en de puppy.
- Platen 1 t/m 3: Het verhaal: 'Roos is blij'.

Vorbereiding

- Stop de flashcards 8 t/m 11 in de doos 'blij'.
- Verzamel de spullen die de kinderen van thuis hebben meegenomen en stop ze, indien mogelijk, in de doos 'blij'.
- Zorg voor lege flashcards en een zwarte stift.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U laat de kinderen het verhaal 'Roos is blij' navertellen.
Kern	10 min.	U bespreekt met de kinderen waar Roos blij van wordt en u legt de doelwoorden uit.
	10 min.	U breidt de woordspin BLIJ uit en u laat de kinderen de woordspin aanvullen met hun ervaringen.
Afsluiting	5 min.	U speelt het spel 'Wat is het?'.

◆ Start

Hang de platen 1 tot en met 3 van het verhaal 'Roos is blij' in de goede volgorde aan het bord. Laat de kinderen het verhaal navertellen aan de hand van deze platen.

◆ Kern

1. Vertel dat in de doos 'blij' flashcards zitten van dingen waar Roos blij van wordt. Haal de flashcards er één voor één uit, bespreek met de kinderen waar Roos blij van wordt en leg de doelwoorden uit.

Roos is blij omdat ze **jarig** is.

• **jarig:**

Als je bijvoorbeeld op 10 april bent geboren, ben je elke dag op die dag **jarig**. Precies op die dag word je een jaar ouder.

Roos is blij omdat ze een **verrassing** krijgt.

• **de verrassing:**

Een **verrassing** is iets leuks wat je niet verwacht.

Roos is blij omdat haar vriendinnen komen en dat vindt ze **gezellig**.

• **gezellig:**

Als het ergens **gezellig** is, is het fijn om er te zijn. Het ziet er leuk uit en de mensen zijn aardig.

Roos is blij omdat Dribbel **puppy's** heeft gekregen.

• **de puppy:**

Een **puppy** is een jong hondje.

TIP

Woorden hebben tijd nodig om in te prenten. Door de woorden vaak te herhalen in verschillende situaties versnel je dit proces. Woorden die een gevoel beschrijven, hebben meer tijd nodig. Je kunt ze namelijk niet snel even aanwijzen op een plaatje. Je moet zo'n gevoel ervaren. Grijp de juiste gelegenheden zoveel mogelijk aan om deze woorden te herhalen. Vertel bijvoorbeeld hoe gezellig het is tijdens een tekenles.

2. Breid de woordspun BLIJ uit met de flashcards 8 tot en met 11. Laat de flashcards nog een keer één voor één zien, benoem ze en hang ze in de woordspun.

Herhaal de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen.

Bekijk met de kinderen wat er nog meer in de doos zit. Laat de kinderen die iets hebben meegenomen, vertellen waarom ze daar blij van worden. Schrijf deze begrippen op de lege flashcards en hang ze ook in de woordspun.

◆ **Afsluiting**

Speel het spel 'Wat is het?'

Kies een woord uit de woordspun BLIJ, beeld dit woord uit en laat de kinderen raden welk woord het is.

Laat ze vervolgens een zin bedenken met dat woord.

Les 4 Boos (1)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren (de verhaallijn volgen en begrijpen).

Subdoelen

- Begrijpen van de strekking van een rollenspel/verhaal.
- Uitbreiden van de woordenschat (**boos**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema HET GEVOEL.
- Voorspellen van een vervolg van een verhaal.

Materiaal Taalsprong

- Plaat 4: Het gevoel.
- Platen 5 t/m 7: Het verhaal: 'Roos is boos'.

Vorbereiding

- Stop de platen van het verhaal 'Roos is boos' in de bijbehorende doos.
- Zorg voor een voorwerp dat uw boze gevoel van vandaag symboliseert.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U introduceert het gevoel 'boos'. U speelt dat u boos bent en u legt uit waarom.
Kern	15 min.	U leest het verhaal 'Roos is boos' voor.
	5 min.	U bespreekt de woordparachute HET GEVOEL aan de hand van het verhaal 'Roos is boos'.
Afsluiting	5 min.	U beeldt de gezichtsuitdrukkingen uit die op de dozen staan en u laat de kinderen raden welk gevoel u uitbeeldt.

◆ Start

Start deze les **boos**. Stamp een keer op de grond, bal uw vuisten en grom. Pak de doos die bij **boos** hoort en laat deze aan de kinderen zien. Vraag aan de kinderen of ze weten welk gevoel bij deze doos past. Vertel dat deze doos vandaag ook heel goed bij u past en leg uit waarom u **boos** bent. De hond heeft bijvoorbeeld uw favoriete schoen opgegeten of het buurjongetje heeft een bal door uw raam geschopt.

Stop het voorwerp dat uw **boze** gevoel van vandaag symboliseert in de doos.

◆ Kern

1. Vertel dat Roos vandaag ook **boos** is. Haal de platen van het verhaal 'Roos is boos' uit de doos en lees het verhaal voor. Pauzeer af en toe tijdens het voorlezen en laat de kinderen vertellen hoe zij denken dat het verhaal verder gaat of afloopt. Vraag bijvoorbeeld waarom Roos **boos** is op mama of wat het plan van Roos zou kunnen zijn om de puppies te behouden.

ROOS IS BOOS

Roos is boos, al twee dagen. Gisteren was ze boos op haar drie puppies. Die hadden haar Barbie kapot gemaakt. De

puppy's hadden het hoofd eraf getrokken en een been opgegeten. Dat was niet leuk. Mama was ook boos. De puppy's hebben al van alles kapot gemaakt: schoenen, de bank, een zonnebril. Ze zijn soms echt stout.

Vandaag is Roos niet meer boos op de puppy's. Ze is boos op mama. Ze is nog nooit zo boos geweest als vandaag. Ze heeft al geschreeuwd, met de deur gegooid en nu zegt Roos helemaal niks meer. Tegen niemand en vooral niet tegen mama. Mama is de stomste mama van de hele wereld. Waarom is Roos boos denk je? Ze is boos op mama, omdat ze van mama maar één puppy mag houden. De andere twee puppy's gaan bij iemand anders wonen. De puppy's maken te veel kapot. En ze zijn nu groot genoeg om ergens anders te gaan wonen. Ze kunnen zelf eten en drinken. Morgenvroeg worden de puppy's al opgehaald. Roos kan niet geloven dat mama zo gemeen is. Dit kan toch niet zomaar! Maar gelukkig heeft Roos al een plan bedacht. Ze moet alleen wachten tot het avond is.

's Avonds als iedereen slaapt, sluipt Roos naar de keuken. Daar liggen de puppy's lekker te slapen in hun mand. Roos tilt de puppy's op en neemt

ze mee naar haar slaapkamer. Daar verstopt ze de puppy's onder haar bed.

De volgende ochtend hoort Roos mama roepen. "Roos, Roos, heb jij de puppies gezien?" Roos is nog steeds boos en zegt nog steeds niets tegen mama. Mama zoekt in de tuin en in de keuken, maar ze kan de puppy's niet vinden. Roos zegt nog steeds niks. Dan komen de mensen de puppy's ophalen. He, Roos kent deze mensen. Ze wonen bij Roos in de straat. Ze hebben ook een klein dochttertje. Mama vertelt de mensen dat ze de puppy's niet kan vinden en ze dus de puppy's ook niet mee kan geven. Het meisje begint te huilen. De papa vertelt dat het meisje al een bedje voor de puppy's heeft gemaakt op haar slaapkamer. Roos vindt het wel zielig voor het meisje.

Dan opeens horen ze gepiep en geblaf. Iedereen zoekt waar het gepiep en geblaf vandaan komt. Ze lopen naar de slaapkamer van Roos. Mama

kijkt Roos aan. "Roos, waar zijn de puppy's?" Roos zegt nog steeds niets, maar ze is niet meer zo boos. Mama maakt de slaapkamerdeur open en daar zitten de puppy's met zijn drieën op bed. Het meisje is zo blij! De puppy's komen ook meteen naar haar toe. Na een tijdje gaan de mensen met de twee puppy's naar huis. Het meisje belooft elke dag even op bezoek te komen met de puppy's en Roos mag ook bij haar komen spelen. Roos heeft nog steeds niets gezegd. "Ben je nog boos?", vraagt mama. Roos haalt haar schouders op. "Een beetje".

Wijs de verschillende gevoelens aan en benoem ze.

Vraag vervolgens welk van de vier gevoelens bij Roos past in dit verhaal en waarom. Bespreek ook de overige gevoelens die in dit verhaal voorkomen. Welk gevoel past bijvoorbeeld bij het meisje dat net twee puppy's heeft gekregen?

◆ Afsluiting

Bekijk met de kinderen de afbeeldingen op de dozen. Doe de gezichtsuitdrukkingen na en laat de kinderen steeds raden welk gevoel u uitbeeldt.

2. Bekijk met de kinderen plaat 4 HET GEVOEL.

Les 5 Herhalingsles

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden van de voorgaande lessen herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Herkennen van een woord op grond van een beschrijving.
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's HET GEVOEL en BLIJ.
- Formuleren van zinnen.
- Zingen van de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Plaat 4: Het gevoel.
- Track 16: Het lied: 'Weet jij wat ik bedoel?' (1).

Lesoverzicht

Start	5 min.	U beschrijft situaties en u vraagt aan de kinderen welk gevoel bij die situatie past.
Kern	10 min.	U herhaalt de woordspin BLIJ en u laat de kinderen een zin bedenken bij de woorden uit de woordspin.
	10 min.	U leert de kinderen het refrein aan, van het lied 'Weet jij wat ik bedoel?'
Afsluiting	5 min.	U herhaalt het lied 'Weet jij wat ik bedoel?'.

◆ Start

Bekijk met de kinderen plaat 4 HET GEVOEL.

Wijs de verschillende gevoelens aan en benoem ze. Omschrijf vervolgens een situatie en vraag aan de kinderen welk gevoel daarbij hoort, blij of boos.

Ik heb gisteren meegedaan aan een wedstrijd zwemmen.
Ik heb gewonnen en heb een grote beker gekregen.
Ben ik blij of ben ik boos?

Iemand is net met zijn auto tegen de auto van mijn moeder gebotst. Nu zit er een deuk in haar auto.
Is mijn moeder blij of is ze boos?

◆ Kern

1. Herhaal de woordspin BLIJ. Wijs de flashcards aan, benoem ze en laat de kinderen het woord herhalen. Stop de flashcards vervolgens in de doos 'blij'. Laat steeds een ander kind een flashcard uit de doos halen en een zin met het desbetreffende woord bedenken.

2. Herhaal het lied 'Weet jij wat ik bedoel?' en laat de kinderen de woorden, waaraan je kunt zien dat iemand blij is, uitbeelden. Leer de kinderen vervolgens het refrein aan van het lied 'Weet jij wat ik bedoel?'. Zing de regel steeds voor en laat de kinderen de regel herhalen. Dit refrein komt gedurende het thema regelmatig terug.

Refrein

Weet jij wat ik bedoel?
Weet jij hoe ik me voel?
Boos, verdrietig, bang of blij?
Kijk maar eens goed naar mij.

*Ik dans en ik zing.
Ik huppel en ik spring.
Ik giechel en ik lach,
echt de hele dag!*

Weet jij wat ik bedoel?
Weet jij hoe ik me voel?
Boos, verdrietig, bang of blij?
Wat denk jij?

◆ Afsluiting

Zing het lied 'Weet jij wat ik bedoel' in zijn geheel.

Les 6 Boos (2)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden uit de les herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Zingen van de tekst van een lied.
- Uitbreiden van de woordenschat (**de vuist**, **schreeuwen**, **gillen** en **stil**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema BOOS.
- Koppelen van eigen kennis en ervaring aan de inhoud van de les.
- Formuleren van zinnen.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 12 t/m 19: Boos, stampen, met de vuist zwaaien, schreeuwen, gillen, stil zijn, schoppen en slaan.
- Track 16: Het lied: 'Weet jij wat ik bedoel?' (2).

Vorbereiding

- Stop de flashcards 13 t/m 19 in de doos 'boos'.
- Zorg voor lege flashcards en een zwarte stift.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U zingt het lied 'Weet jij wat ik bedoel?' en u vraag aan de kinderen over welk gevoel u zingt.
Kern	10 min.	U bespreekt de woorden uit het lied, waaraan je kunt zien dat iemand boos is en u legt de doelwoorden uit.
	10 min.	U maakt de woordspin BOOS en u laat de kinderen de woordspin aanvullen met hun eigen ervaringen.
Afsluiting	5 min.	U herhaalt het lied 'Weet jij wat ik bedoel?' en u laat de kinderen meezingen en het uitbeelden.

◆ Start

Zing het tweede couplet van het lied 'Weet jij wat ik bedoel?' En beeld de genoemde bewegingen uit.

Refrein

Weet jij wat ik bedoel?

Weet jij hoe ik me voel?

Boos, verdrietig, bang of blij?

Kijk maar eens goed naar mij.

Ik stamp op de grond.

Ik zwaai mijn vuisten in het rond.

Ik bijt mijn tanden op elkaar.

En mijn neus die rimpelt zo raar.

Weet jij wat ik bedoel?

Weet jij hoe ik me voel?

Boos, verdrietig, bang of blij?

Wat denk jij?

Vraag aan de kinderen over welk gevoel zij denken dat het liedje gaat.

◆ Kern

1. Vraag aan de kinderen of ze nog weten welke doos bij het gevoel 'boos' hoort. Vertel dat in deze doos flashcards zitten van woorden waaraan je kunt zien dat iemand boos is (stampen, met **de vuist** zwaaien, **schreeuwen**, **gillen**, **stil** zijn, schoppen, slaan). Laat steeds een ander kind een flashcard uit de doos pakken. Bespreek en demonstreer dit woord. Laat de kinderen het woord ook uitbeelden. Herhaal dit tot alle flashcards aan bod zijn geweest. Besteed hierbij extra aandacht aan de volgende doelwoorden:

• de vuist:

Als je je hand samenknijpt als een bal, maak je een **vuist**.

• schreeuwen:

Als je **schreeuwt**, roep je heel hard.

• gillen:

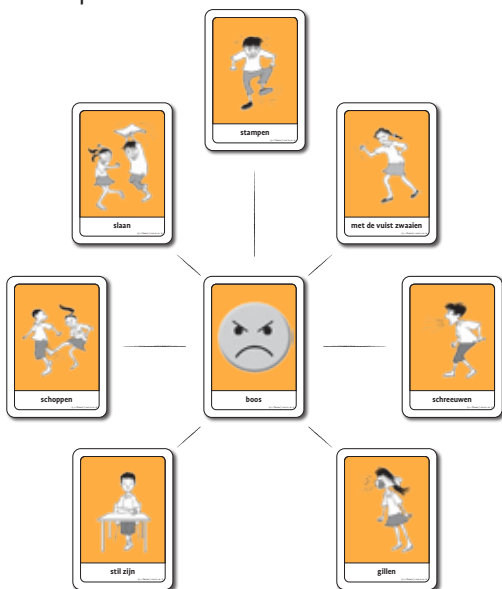
Als je **gilt**, **schreeuw** je hard en klinkt je stem hoog.

• stil:

Stil is met weinig of geen geluid.
Als je **stil** bent zeg je niks en maak je geen geluid.

2. Maak op het bord de woordspun BOOS. Laat de flashcards 12 tot en met 19 één voor één zien, benoem ze en hang ze in de woordspun.

Herhaal de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen en vervolgens uitbeelden.

Vraag aan de kinderen wat zij doen als ze boos zijn en of zij nog meer dingen weten waaraan je kunt zien dat iemand boos is. Schrijf deze begrippen op de lege flashcards en hang ze in de woordspun.

◆ **Afsluiting**

Zing de eerste twee coupletten van het lied 'Weet jij wat ik bedoel?' nog een keer en laat de kinderen het refrein meezingen en de woorden waaraan je kunt zien dat iemand boos is, uitbeelden. Doe hetzelfde met het couplet 'blij'.

Vertel de kinderen dat ze iets mogen meenemen van thuis, waar ze boos van worden.

Hang de woordspun BOOS aan de woordmuur.

Les 7 Boos (3)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden uit de les herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Aangeven (aan de hand van platen) van de juiste volgorde van een verhaal.
- Uitbreiden van de woordenschat (**kapot** en **het mag niet**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema BOOS.
- Formuleren van zinnen.
- Verstaanbaar uitspreken van woorden en zinnen.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 20 en 21: Kapot en iets niet mogen.
- Platen 5 t/m 7: Het verhaal: 'Roos is boos'.

Vorbereiding

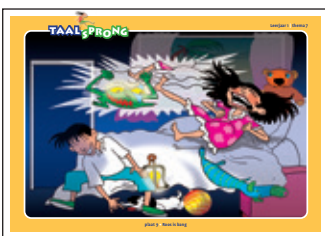
- Stop de flashcards 20 en 21 in de doos 'boos'.
- Verzamel de spullen die de kinderen van thuis hebben meegenomen en stop ze indien mogelijk in de doos 'boos'.
- Zorg voor lege flashcards en een zwarte stifft.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U laat de kinderen het verhaal 'Roos is boos' navertellen.
Kern	10 min.	U bespreekt met de kinderen waar Roos boos van wordt en u legt de doelwoorden uit.
	10 min.	U breidt de woordspin BOOS uit en u laat de kinderen de woordspin aanvullen met hun ervaringen.
Afsluiting	5 min.	U speelt het spel 'Geef je zin door'.

◆ Start

Hang de platen 7 tot en met 9 bij het verhaal 'Roos is boos' door elkaar op het bord. Laat de kinderen de platen eerst in de goede volgorde hangen en vervolgens het verhaal navertellen aan de hand van deze platen.

◆ Kern

1. Vertel dat in de doos 'boos' flashcards zitten van dingen waar Roos boos van wordt. Haal de flashcards er één voor één uit, bespreek met de kinderen waar Roos boos van wordt en leg de doelwoorden uit.

Roos is boos omdat de puppy's haar Barbie **kapot** hebben gemaakt.

• kapot:

Als iets **kapot** is, dan is het stuk.
Als een tv **kapot** is, dan doet hij het niet meer.
Als een broek **kapot** is, dan zit er een gat in.

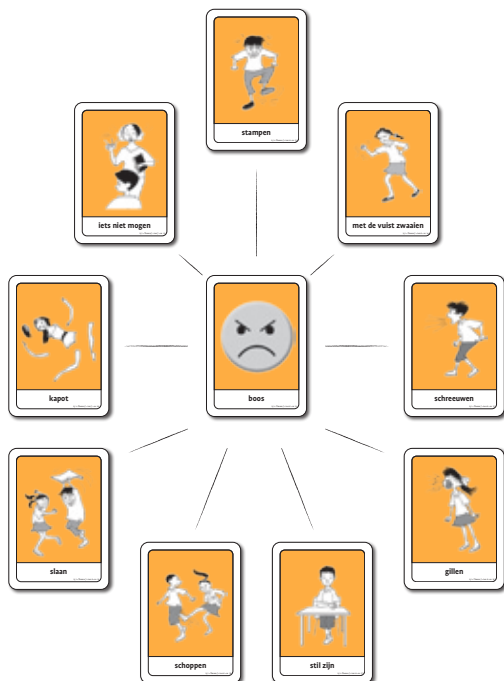
Roos is boos omdat ze iets niet mag. Ze mag de puppy's niet houden.

• het mag niet:

Als je iets mag, vinden mensen het goed.
Als je iets **niet mag**, vinden mensen het niet goed.

2. Breid de woordspin BOOS uit met de flashcards 20 en 21.
Laat de flashcards één voor één zien, benoem ze en hang ze in de woordspin.

Herhaal de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen.

Bekijk met de kinderen wat er nog meer in de doos zit. Laat de kinderen die iets hebben meegenomen, vertellen waarom ze daar boos van worden. Bespreek ook met de kinderen dingen die ze van hun ouders **niet mogen**. Worden ze daar wel eens boos om? Schrijf deze begrippen op de lege flashcards en hang ze in de woordspin.

◆ Afsluiting

Speel het spel 'Geef je zin door'.

Kies een woord uit het woordschema BOOS. Bedenk een eenvoudige zin met dat woord. Fluister de zin in het oor van een kind, dat ene kind fluistert de zin in het oor van het volgende kind, dit gaat net zolang door tot de zin de hele klas door is geweest. Aan het eind wordt gecontroleerd of de zin goed doorgegeven is. Als de zin niet klopt, gaat u na waar het mis is gegaan.

Les 8 Bang (1)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren (de verhaallijn volgen en begrijpen).

Subdoelen

- Uitbreiden van de woordenschat (**bang**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema HET GEVOEL.
- Begrijpen van de strekking van een verhaal.
- Voorspellen van het vervolg van een verhaal.

Materiaal Taalsprong

- Plaat 4: Het gevoel.
- Platen 8 t/m 10: Het verhaal: 'Roos is bang'.

Vorbereiding

- Stop de platen van het verhaal 'Roos is bang' in de bijbehorende doos.
- Zorg voor een voorwerp dat uw bange gevoel van vandaag symboliseert.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U introduceert het gevoel 'bang'. U speelt dat u bang bent en u legt uit waarom.
Kern	15 min.	U leest het verhaal 'Roos is bang', voor.
	5 min.	U bespreekt de woordparachute HET GEVOEL aan de hand van het verhaal 'Roos is bang'.
Afsluiting	5 min.	U laat een kind een gezichtsuitdrukking uitbeelden en u laat de anderen raden om welk gevoel het gaat.

◆ Start

Start deze les **bang**. Kijk angstig om u heen en ga op een stoel staan. Laat één van de kinderen de doos die bij **bang** hoort, pakken en aan u geven. Vertel dat deze doos vandaag heel goed bij u past en leg uit waarom u **bang** bent. U bent bijvoorbeeld heel erg **bang** voor spinnen en u zag net een spin in de klas. Stop het voorwerp dat uw **bange** gevoel van vandaag symboliseert in de doos (bijvoorbeeld een spin van plastic).

◆ Kern

1. Haal de platen van het verhaal 'Roos is bang' uit de doos en lees het verhaal voor. Pauzeer af en toe tijdens het voorlezen en laat de kinderen voorspellen wat er gaat gebeuren. Vraag bijvoorbeeld waar Roos **bang** voor zou kunnen zijn of hoe Tom het gaat oplossen.

ROOS IS BANG

Roos ligt in bed. Ze is bang.

Papa en mama zijn een avondje weg. Roos is alleen

met haar grote broer Tom.

Samen met Tom heeft ze naar een enge film gekeken. Tom vindt het leuk om naar enge films te kijken, maar Roos houdt er niet van. Nu ligt

Roos in bed en kan niet slapen. Het licht is uit. Het is donker in de kamer van Roos. Roos roept Tom. "Tom, ik ben bang." "Waar ben je bang voor?", vraagt Tom. "Ik ben bang in het donker." Tom heeft een idee. Hij haalt een lampje voor Roos en zet dat lampje op haar kast. "Nu hoef je niet meer bang te zijn. Welterusten Roos!"

Roos probeert te slapen, maar het lukt weer niet. Nu hoort ze allerlei geluiden onder haar bed. Ze durft niet te kijken. Misschien zit er wel een monster onder haar bed. Ze geeft een harde gil en roept Tom. "Tom, ik ben bang." "Waar ben je nu weer bang voor?", vraagt Tom een beetje ongeduldig. Roos vertelt van het monster onder haar bed en dat ze niet durft te kijken. Tom kijkt onder het bed van Roos. Daar zit de puppy. De puppy speelt met een balletje. "Kijk", zegt Tom, "Het is de puppy maar. De puppy zorgt ervoor dat de monsters wegblijven. Nu hoef je niet meer bang te zijn. Welterusten Roos!"

Roos probeert weer te slapen, maar het lukt nog steeds niet, weer roept ze Tom. “Tom ik ben bang.” “Waar ben je nu weer bang voor?”, vraagt Tom.

Hij begint een beetje boos te worden. “Ik denk dat ik bang ben om alleen te zijn”, zegt Roos. Tom zucht diep. Er is nog maar een ding wat hij kan doen om ervoor te zorgen dat Roos niet meer bang is. Tom trekt zijn schoenen uit en klimt bij Roos in bed. Nu is Roos niet meer bang en ze valt meteen in slaap. Als papa en mama thuiskomen, vinden ze Roos en Tom samen in het bed van Roos. “Kijk”, zegt mama. “Tom was vast bang. Hij is bij Roos in bed gekropen. Laat hem maar lekker liggen.”

2. Bekijk met de kinderen plaat 4 HET GEVOEL.

Wijs de verschillende gevoelens aan en benoem ze. Vraag vervolgens welk van de vier gevoelens bij Roos past in dit verhaal en waarom. Bespreek ook de overige gevoelens die in dit verhaal voorkomen. Tom

wordt op een gegeven moment een beetje boos op Roos en Mama denkt dat Tom ook **bang** is, maar is dat zo?

◆ Afsluiting

Bekijk met de kinderen de afbeeldingen op de dozen. Laat een kind voor de klas komen en een gezichtsuitdrukking nadoen. Vraag aan de overige kinderen welk gevoel dit kind uitbeeldt en waarom ze dat denken. Herhaal deze oefening verschillende keren.

Les 9 Bang (2)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden uit de les herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Zingen van de tekst van een lied.
- Uitbreiden van de woordenschat (**dicht**, **verstoppen**, **bibberen** en **trillen**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema BANG.
- Koppelen van eigen kennis en ervaring aan de inhoud van de les.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 22 t/m 27: Bang, ogen dicht, verstoppen, bibberen, trillen en gillen.
- Track 16: Het lied: 'Weet jij wat ik bedoel?' (3).

Vorbereiding

- Stop de flashcards 23 t/m 27 in de doos 'bang'.
- Zorg voor lege flashcards en een zwarte stift.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U zingt het lied 'Weet jij wat ik bedoel?' en u vraagt aan de kinderen over welk gevoel u zingt.
Kern	10 min.	U bespreekt de woorden uit het lied, waaraan je kunt zien dat iemand bang is en u legt de doelwoorden uit.
	10 min.	U maakt de woordspin BANG en u laat de kinderen de woordspin aanvullen met hun eigen ervaringen.
Afsluiting	5 min.	U herhaalt het lied 'Weet jij wat ik bedoel?' en u laat de kinderen het uitbeelden.

◆ Start

Zing een eigen couplet van het lied 'Weet jij wat ik bedoel?' en beeld de woorden waaraan je kunt zien dat iemand bang is, uit.

Refrein

Weet jij wat ik bedoel?

Weet jij hoe ik me voel?

Boos, verdrietig, bang of blij?

Kijk maar eens goed naar mij.

Ik doe mijn ogen dicht.

En ik verstop mijn gezicht.

Ik bibber en ik tril.

En ik geef een keiharde gil.

Weet jij wat ik bedoel?

Weet jij hoe ik me voel?

Boos, verdrietig, bang of blij?

Wat denk jij?

Vraag aan de kinderen over welk gevoel zij denken dat het liedje gaat.

◆ Kern

1. Vraag aan de kinderen of ze nog weten welke doos bij het gevoel 'bang' hoort. Vertel dat in deze doos flashcards zitten van woorden waaraan je kunt zien dat iemand bang is (ogen **dicht**, **verstoppen**, **bibberen**, **trillen** en gillen). Laat steeds een ander kind een flashcard uit de doos pakken. Bespreek en demonstreer dit woord. Laat de kinderen het woord ook uitbeelden. Herhaal dit tot alle flashcards aan bod zijn geweest. Besteed hierbij extra aandacht aan de volgende doelwoorden:

• dicht:

Dicht betekent, niet open.

• verstoppen:

Als je iets **verstop**t, leg je het ergens achter, in of ergens onder. Niemand kan het dan zien.

• **bibberen:**

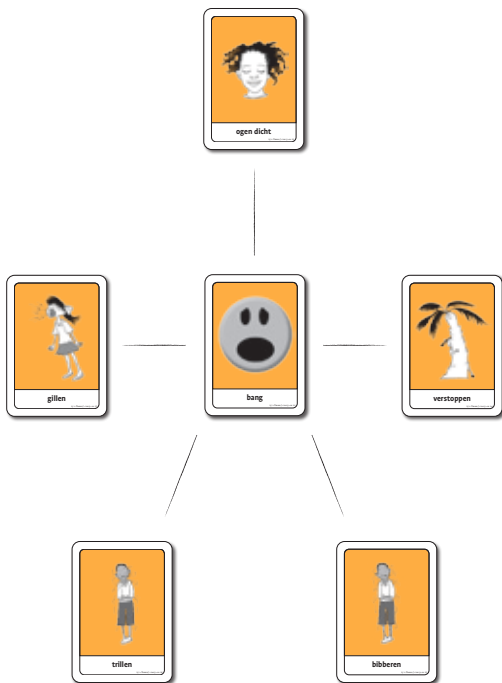
Bibberen is een klein beetje heen en weer bewegen. Het is bijna niet te zien en je kunt het niet tegenhouden. Je kunt **bibberen** van de kou, maar ook omdat je bang bent.

• **trillen:**

Trillen is hetzelfde als **bibberen**.

2. Maak op het bord de woordspun BANG. Laat de flashcards 22 tot en met 27 één voor één zien, benoem ze en hang ze in de woordspun.

Herhaal de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen en vervolgens uitbeelden. Vraag aan de kinderen wat zij doen als ze bang zijn en of ze nog meer dingen weten waaraan je kunt zien dat iemand bang is. Schrijf deze begrippen op de lege flashcards en hang ze in de woordspun.

◆ **Afsluiting**

Zing de eerste drie coupletten van het lied 'Weet jij wat ik bedoel?' nog een keer en laat de kinderen de woorden waaraan je kunt zien dat iemand bang is, uitbeelden. Doe hetzelfde met de coupletten 'blij' en 'boos'.

Vertel de kinderen dat ze iets mogen meenemen van thuis, waar ze bang van worden.

Hang de woordspun BANG aan de woordmuur.

Les 10 Herhalingsles

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden uit het thema herkennen en benoemen en de kinderen kunnen de tegenstellingen en synoniemen toepassen.

Subdoelen

- Herkennen van een woord op grond van een beschrijving.
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's HET GEVOEL en BOOS.
- Formuleren van zinnen.
- Toepassen van tegenstellingen (het mag wel/het mag niet en open/dicht).
- Toepassen van synoniemen (bibberen/trillen).
- Zingen van de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Plaat 4: Het gevoel.
- Tegenstellingenposter.
- Synoniemenposter.
- Flashcards 28 t/m 31: Mag wel, mag niet, open en dicht.
- Track 16: Het lied: 'Weet jij wat ik bedoel?' (1, 2 en 3).

Lesoverzicht

Start	5 min.	U beschrijft situaties en u vraagt aan de kinderen welk gevoel bij de situatie past.
Kern	10 min.	U herhaalt de woordspin BOOS en u laat de kinderen een zin bedenken bij de woorden uit de woordspin.
	5 min.	U biedt de nieuwe tegenstellingen 'het mag wel'/'het mag niet' en 'open'/'dicht' aan en u herhaalt de overige tegenstellingen.
	5 min.	U biedt het eerste synoniem 'bibberen'/'trillen' op de synoniemenposter, aan.
Afsluiting	5 min.	U herhaalt het lied 'Weet jij wat ik bedoel?'.

◆ Start

Bekijk met de kinderen plaat 4 HET GEVOEL.

Wijs de verschillende gevoelens aan en benoem ze. Omschrijf vervolgens een situatie en vraag aan de kinderen welk gevoel daarbij hoort: blij, boos of bang.

Anna heeft vandaag een tekening gemaakt. De juf vond haar tekening heel mooi en ze heeft een sticker gekregen. Wat denken jullie? Is Anna blij, boos of bang?

David heeft gevochten op de speelplaats. David heeft straf gekregen, maar de andere jongen niet. Wat denken jullie, is David blij, boos of bang?

Joshua gaat spelen bij zijn vriend Jayrick. De hond van Jayrick gromt en blaft naar Joshua. Joshua durft niet naar binnen te gaan. Wat denken jullie? Is Joshua blij, boos of bang?

◆ Kern

1. Herhaal de woordspin BOOS. Wijs de flashcards aan, benoem ze en laat de kinderen het woord op de flashcard herhalen. Stop de flashcards vervolgens in de doos 'BOOS'. Laat steeds een ander kind een flashcard uit de doos halen en een zin met het desbetreffende woord bedenken.

2. Herhaal kort de tegenstellingen die op de tegenstellingenposter staan.

Doe het als volgt:

Wijs hierbij de desbetreffende tegenstellingen aan. Hang naast de tegenstellingenposter de flashcards 'Het mag wel./'Het mag niet.' en 'open'/'dicht'. Laat de kinderen voorbeelden geven van dingen die wel en niet mogen in de klas. Laat de kinderen ook voorbeelden bedenken van dingen die open en dicht kunnen.

3. Maak de synoniemenpost op het bord. Laat de flashcards 'bibberen' en 'trillen' zien. Vertel dat bibberen en trillen synoniemen van elkaar zijn, ze betekenen hetzelfde. Hang de synoniemenposter goed zichtbaar op in de klas.

Hang de flashcards van 'bibberen' en 'trillen' naast de synoniemenposter. Vertel dat er nog meer synoniemen zijn en dat deze later aangeboden worden.

◆ Afsluiting

Herhaal het lied 'Weet jij wat ik bedoel?'. Laat de kinderen het refrein meezingen en de coupletten uitbeelden.

Refrein
 Weet jij wat ik bedoel?
 Weet jij hoe ik me voel?
 Boos, verdrietig, bang of blij?
 Kijk maar eens goed naar mij.

*Ik dans en ik zing.
 Ik huppel en ik spring.
 Ik giechel en ik lach,
 echt de hele dag!*

Refrein
 Weet jij wat ik bedoel?
 Weet jij hoe ik me voel?
 Boos, verdrietig, bang of blij?
 Wat denk jij?

Weet jij wat ik bedoel?
 Weet jij hoe ik me voel?
 Boos, verdrietig, bang of blij?
 Kijk maar eens goed naar mij.

*Ik stamp op de grond.
 Zwaai mijn vuisten in het rond.
 Ik bijt mijn tanden op elkaar.
 En mijn neus die rimpelt zo raar.*

Refrein

*Ik doe mijn ogen dicht.
 En ik verstop mijn gezicht.
 Ik bibber en ik tril.
 En ik geef een keiharde gil.*

Weet jij wat ik bedoel?
 Weet jij hoe ik me voel?
 Boos, verdrietig, bang of blij?
 Wat denk jij?

Les 11 Bang (3)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden van de les herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Formuleren van zinnen.
- Uitbreiden van de woordenschat (**donker, het monster en alleen**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema BANG.
- Koppelen van eigen kennis en ervaring aan de inhoud van de les.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 32 t/m 34: Donker, het monster, alleen.
- Platen 8 t/m 10: Het verhaal: 'Roos is bang'.

Vorbereiding

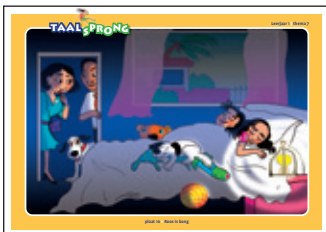
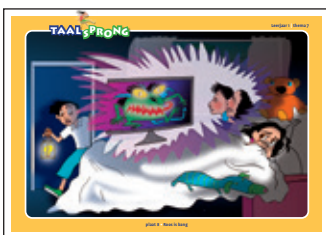
- Stop de flashcards 32 t/m 34 in de doos 'bang'.
- Verzamel de spullen die de kinderen van thuis hebben meegenomen en stop ze indien mogelijk in de doos 'bang'.
- Zorg voor lege flashcards en een zwarte stift.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U laat de kinderen het verhaal 'Roos is bang' navertellen.
Kern	10 min.	U bespreekt met de kinderen waar Roos bang voor is en u legt de doelwoorden uit.
	10 min.	U breidt de woordspin BANG uit en u laat de kinderen de woordspin aanvullen met hun ervaringen.
Afsluiting	5 min.	U speelt het spel 'sta still!'.

◆ Start

Hang de platen 8 tot en met 10 bij het verhaal 'Roos is bang' in de goede volgorde aan het bord. Laat de kinderen het verhaal navertellen aan de hand van deze platen en bij iedere plaat een zin bedenken.

◆ Kern

1. Vertel dat in de doos 'bang' flashcards zitten van dingen waar Roos bang van wordt. Haal de flashcards er één voor één uit, bespreek met de kinderen waar Roos bang van wordt en leg de doelwoorden uit.

Roos is bang in het **donker**.

- **donker:**

Iets is **donker**, als het niet licht is.
's Nachts is **het donker**.

Roos is bang voor een **monster** onder haar bed.

- **het monster:**

Een **monster** is een griezelig, eng mens of beest.

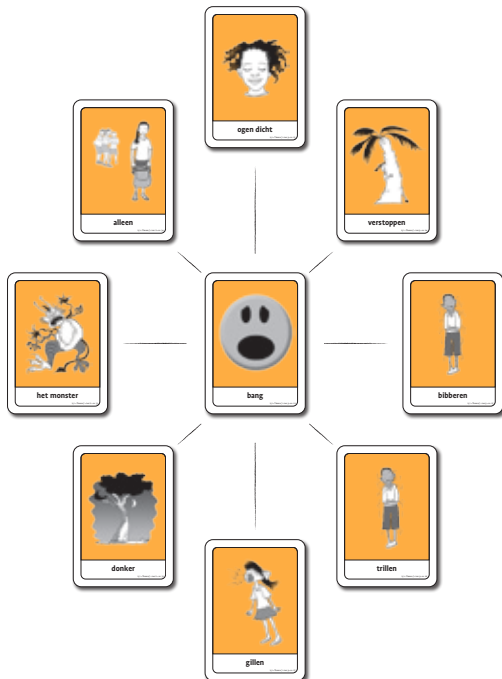
Roos is bang om **alleen** te zijn.

- **alleen:**

Als je **alleen** bent, zijn er geen andere mensen bij je.

2. Breid de woordspun BANG uit met de flashcards 32 tot en met 34. Laat de flashcards één voor één zien, benoem ze en hang ze in de woordspun.

Herhaal de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen.

Bekijk met de kinderen wat er nog meer in de doos zit. Laat de kinderen die iets hebben meegenomen, vertellen waarom ze daar bang voor zijn. Schrijf deze begrippen op de lege flashcards en hang ze in de woordspun.

◆ Afsluiting

Speel het spel 'Sta stil!'.

De kinderen gaan achter hun stoel staan. Geef in een rap tempo opdrachten met woorden die in dit thema tot nu toe aan bod zijn gekomen, bijvoorbeeld: huppel, zwaai, stamp, schreeuw, tril, lachen, dansen. Wissel dit af door af en toe te roepen 'sta stil!'.

Wie toch beweegt is af en gaat op zijn stoel zitten. Maak het moeilijker door de opdrachten nog sneller te geven. Wie blijft er over?

Les 12 Verdrietig (1)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren (de verhaallijn volgen en begrijpen).

Subdoelen

- Begrijpen van de strekking van een rollenspel/verhaal.
- Uitbreiden van de woordenschat (**verdrietig**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema HET GEVOEL.
- Voorspellen van het vervolg van een verhaal.
- Beantwoorden van (open) vragen.

Materiaal Taalsprong

- Plaat 4: Het gevoel.
- Platen 11 t/m 13: Het verhaal: 'Roos is verdrietig'.

Vorbereiding

- Stop de platen van het verhaal 'Roos is verdrietig' in de bijbehorende doos.
- Zorg voor een voorwerp dat uw verdrietige gevoel van vandaag symboliseert.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U introduceert het gevoel 'verdrietig'. U speelt dat u verdrietig bent en u legt uit waarom.
Kern	15 min.	U leest het verhaal 'Roos is verdrietig' voor.
	5 min.	U bespreekt de woordparachute HET GEVOEL aan de hand van het verhaal 'Roos is verdrietig'.
Afsluiting	5 min.	U laat de kinderen de vier gevoelens uitbeelden.

◆ Start

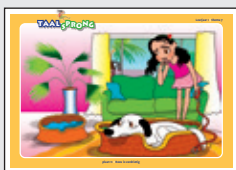
Start deze les **verdrietig**. Kijk sip, snik een paar keer en veeg af en toe wat 'tranen' weg. Pak de doos die bij **verdrietig** hoort en laat deze aan de kinderen zien. Vertel dat deze doos vandaag heel goed bij uw gevoel past en leg uit waarom u **verdrietig** bent. Uw kat is bijvoorbeeld weggelopen of u bent vanochtend hard gevallen en u hebt pijn, et cetera ...

Stop het voorwerp dat uw **verdrietige** gevoel van vandaag symboliseert in deze doos (bijvoorbeeld een foto van de kat of pleisters voor op de wond).

◆ Kern

1. Vertel dat Roos vandaag ook **verdrietig** is. Vraag aan de kinderen waarom Roos **verdrietig** zou kunnen zijn. Haal de platen van het verhaal 'Roos is verdrietig' uit de doos en lees het verhaal voor. Bespreek na afloop of de kinderen gelijk hadden of niet.

ROOS IS VERDRIETIG

Roos is verdrietig. Ze is haar puppy kwijt. Ze kan hem nergens vinden. Vanochtend heeft ze nog met hem in de tuin gespeeld. Dat doet ze iedere ochtend. Roos probeert het hondje dan kunstjes te leren, maar dat lukt nog niet zo goed. De puppy wil vooral

rennen. Daarna is Roos naar school gegaan. Als ze om 1 uur thuiskomt, zit de puppy altijd bij de poort op haar te wachten. Maar vandaag niet.

Vandaag stond de poort van de tuin open en was de puppy weg. Ze heeft samen met mama en Tom overal gezocht, op straat, bij de burens, in de speeltuin. Maar ze heeft hem niet gevonden. Nu zit Roos alleen in de tuin. Het wordt al donker. Roos huilt. Ze denkt de ergste dingen ... misschien komt de puppy wel nooit meer terug, misschien is de puppy wel dood. Ze begint nog harder te huilen.

Dan opeens hoort ze gekrabbel en gejack. Roos rent naar de poort. Daar zit de puppy. De puppy is helemaal vies, ze kijkt sip en piept. De puppy is ook verdrietig. Ze loopt ook een beetje moeilijk. Roos haalt vlug mama erbij. Mama onderzoekt de puppy en haalt een pica uit haar poot. Dan stoppen Roos en mama de puppy in bad en geven hem eten en drinken. Vanavond mag de puppy bij Roos in bed slapen.

2. Bekijk met de kinderen plaat 4 HET GEVOEL.

Wijs de verschillende gevoelens aan en benoem ze. Vraag vervolgens welk van de vier gevoelens bij Roos past in dit verhaal. Bespreek ook dat Roos in dit verhaal ook bang is en blij.

Bang omdat ze denkt dat de puppy dood is en blij als later blijkt dat er niets aan de hand is.

◆ Afsluiting

Beeld de vier gevoelens samen met de kinderen uit. Noem vervolgens de gevoelens door elkaar op en laat de kinderen het desbetreffende gevoel uitbeelden. Voer hierbij het tempo steeds meer op.

Les 13 Verdrietig (2)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden van de les herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Zingen van de tekst van een lied.
- Uitbreiden van de woordenschat (**huilen, de traan, sip en de lip**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema VERDRIETIG.
- Koppelen van eigen kennis en ervaring aan de inhoud van de les.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 35 t/m 39: Verdrietig, huilen, de traan, sip kijken en de trillende lip.
- Track 16: Het lied: 'Weet jij wat ik bedoel?' (4).

Vorbereiding

- Stop de flashcards 36 t/m 39 in de doos 'verdrietig'.
- Zorg voor lege flashcards en een zwarte stifst.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U zingt het lied 'Weet jij wat ik bedoel?' en u vraagt aan de kinderen over welk gevoel u zingt.
Kern	10 min.	U bespreekt de woorden uit het lied waaraan je kunt zien dat iemand verdrietig is en u legt de doelwoorden uit.
	10 min.	U maakt de woordspin VERDRIETIG en u laat de kinderen de woordspin aanvullen met hun eigen ervaringen.
Afsluiting	5 min.	U herhaalt het lied 'Weet jij wat ik bedoel?'.

◆ Start

Zing het laatste couplet van het lied 'Weet jij wat ik bedoel?' en beeld de woorden waaraan je kunt zien dat iemand verdrietig is, uit.

Refrein

Weet jij wat ik bedoel?

Weet jij hoe ik me voel?

Boos, verdrietig, bang of blij?

Kijk maar eens goed naar mij.

Ik tril met mijn lip.

En ik kijk een beetje sip.

Er komt een traan uit mijn oog.

En mijn stem die klinkt zo gek hoog.

Weet jij wat ik bedoel?

Weet jij hoe ik me voel?

Boos, verdrietig, bang of blij?

Wat denk jij?

Vraag aan de kinderen over welk gevoel zij denken dat het liedje gaat.

◆ Kern

1. Vraag aan de kinderen of ze nog weten welke doos bij het gevoel 'verdrietig' hoort. Vertel dat in deze doos flashcards zitten van woorden waaraan je kunt zien dat iemand verdrietig is (**huilen, de traan, sip** kijken en de trillende **lip**). Laat steeds een ander kind een flashcard uit de doos pakken. Bespreek en demonstreer dit woord indien mogelijk. Laat de kinderen het woord ook uitbeelden. Herhaal dit tot alle flashcards aan bod zijn geweest. Besteed hierbij extra aandacht aan de volgende doelwoorden:

• huilen:

Als je **huilt**, komen er **tranen** uit je ogen.
Je **huilt** van verdriet, pijn, of omdat je blij bent.

• de traan:

Een **traan** is een druppel vocht die uit je ogen komt. Bijvoorbeeld als je **huilt**.

• **sip:**

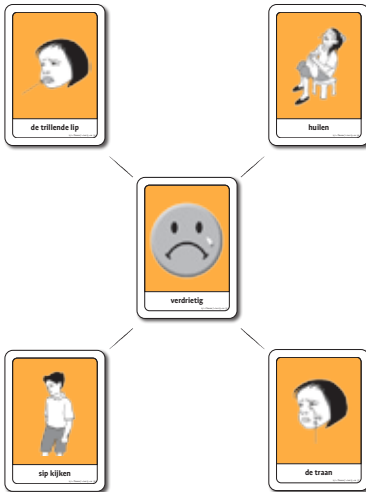
Als je **sip** kijkt, kijk je een beetje verdrietig.
Je bent teleurgesteld.

• **de lip:**

Je **lippen** zijn twee dikke, roze randen om je mond.
Je **lip** trilt een beetje als je verdrietig bent of pijn hebt.

2. Maak op het bord de woordspun VERDRIETIG. Laat de flashcards 35 tot en met 39 één voor één zien, benoem ze en hang ze in de woordspun.

Herhaal de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen en vervolgens uitbeelden.

Vraag aan de kinderen wat zij doen als ze verdrietig zijn en of ze nog meer dingen weten waaraan je kunt zien dat iemand verdrietig is. Schrijf deze begrippen op de lege flashcards en hang ze in de woordspun.

◆ **Afsluiting**

Zing het laatste couplet van het lied 'Weet jij wat ik bedoel?' nog een keer en laat de kinderen de woorden waaraan je kunt zien dat iemand verdrietig is, uitbeelden.

Vertel de kinderen dat ze iets mogen meenemen van thuis, waar ze verdrietig van worden.

Hang de woordspun VERDRIETIG aan de woordmuur.

Les 14 Verdrietig (3)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden van de les herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Aangeven (aan de hand van platen) van de juiste volgorde van een verhaal.
- Formuleren van zinnen.
- Uitbreiden van de woordenschat (**kwijt**, **dood** en **de pijn**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema VERDRIETIG.
- Geven van een omschrijving van een doelwoord.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 40 t/m 42: Kwijt, dood en de pijn.
- Platen 11 t/m 13: Het verhaal: 'Roos is verdrietig'.

Vorbereiding

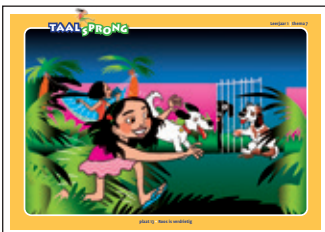
- Stop de flashcards 40 t/m 42 in de doos 'verdrietig'.
- Verzamel de spullen die de kinderen van thuis hebben meegenomen en stop ze indien mogelijk in de doos 'verdrietig'.
- Zorg voor lege flashcards en een zwarte stifft.
- Zorg voor een kroon en een paperclip.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U laat de kinderen het verhaal 'Roos is verdrietig' navertellen.
Kern	5 min.	U bespreekt met de kinderen waar Roos verdrietig van wordt en u legt de doelwoorden uit.
	10 min.	U breidt de woordspin VERDRIETIG uit en u laat de kinderen de woordspin aanvullen met hun eigen ervaringen.
Afsluiting	10 min.	U speelt het spel 'De koning'.

◆ Start

Hang de platen 11 tot en met 13 bij het verhaal 'Roos is verdrietig' in de goede volgorde aan het bord. Laat de kinderen het verhaal navertellen aan de hand van deze platen en bij iedere plaat een zin bedenken.

◆ Kern

1. Vertel dat in de doos 'verdrietig' flashcards zitten van dingen waar Roos en de puppy verdrietig van worden. Haal de flashcards er één voor één uit, bespreek met de kinderen waar Roos en de puppy verdrietig van worden en leg de doelwoorden uit.

Roos is verdrietig omdat ze haar hondje **kwijt** is.

• **kwijt:**

Als iets **kwijt** is, is het weg.
Je kunt het niet meer vinden.

Roos is verdrietig omdat ze denkt dat haar hondje **dood** is.

• **dood:**

Iemand is **dood** als hij of zij niet meer leeft.
Hij of zij haalt geen adem meer.

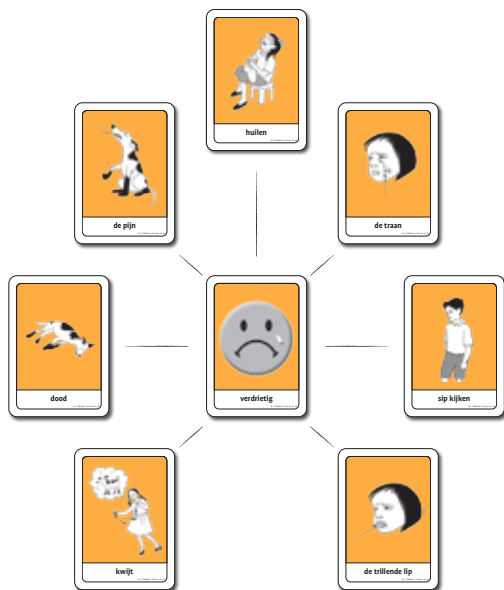
De puppy is verdrietig omdat hij zich **pijn** heeft gedaan.

• **de pijn:**

Als je **pijn** hebt, dan heb je een vervelend gevoel ergens in je lichaam.

2. Breid de woordspun VERDRIETIG uit met de flashcards 40 tot en met 42. Laat de flashcards één voor één zien, benoem ze en hang ze in de woordspun.

Herhaal de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen.

Bekijk met de kinderen wat er nog meer in de doos zit. Laat de kinderen die iets hebben meegenomen, vertellen waarom ze daar verdrietig van worden. Schrijf deze begrippen op de lege flashcards en hang ze in de woordspun.

◆ Afsluiting

Speel het spel 'De koning'.

Kies een kind die de koning/koningin is; de rest van de klas zijn de onderdanen. De koning gaat voor in de klas zitten op zijn troon met zijn kroon op. Aan deze kroon wordt een flashcard uit de woordspun VERDRIETIG vastgemaakt met een paperclip. De koning mag niet weten wat er op de flashcard staat. De koning moet nu goed in de klas rondkijken, zodat alle onderdanen de flashcard kunnen zien. De onderdanen mogen nu één voor één aanwijzingen geven om ervoor te zorgen dat de koning raadt welk woord er op de flashcard staat. De onderdanen kunnen kort iets vertellen over het woord: waar je het voor gebruikt, hoe het eruit ziet, waar je het kunt vinden (betekenisaspecten). Maar er mogen ook rijmwoorden, tegenstellingen, synoniemen en beginletters gegeven worden. Na elke aanwijzing mag de koning raden naar het woord. Variatie: De koning stelt zelf vragen.

TIP

Als dit de eerste keer is dat u dit speelt, doe het dan eerst een paar keer voor. Laat een kind voor koning spelen, maar geef zelf de omschrijving van het woord.

Les 15 Herhalingsles

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden van het thema herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Herkennen van een woord op grond van een beschrijving.
- Formuleren van zinnen.
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's HET GEVOEL, BLIJ, BOOS, BANG en VERDRIETIG.
- Toepassen van tegenstellingen (huilen/lachen en donker/licht).
- Zingen van de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 43 t/m 46: Huilen, lachen, donker en licht.
- Plaat 4: Het gevoel.
- Tegenstellingenposter.
- Track 16: Het lied: 'Weet jij wat ik bedoel?' (1, 2, 3 en 4).

Vorbereiding

- Haal de flashcards van de woordspinnen BLIJ, BOOS, BANG en VERDRIETIG van de muur.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U beschrijft situaties en u vraagt aan de kinderen welk gevoel bij de situatie past.
Kern	10 min.	U laat de kinderen de flashcards van dit thema categoriseren in blij, boos, bang of verdrietig.
	10 min.	U biedt de nieuwe tegenstellingen 'huilen'/'lachen' en 'donker'/'licht', aan.
Afsluiting	5 min.	U herhaalt het lied 'Weet jij wat ik bedoel?'.

◆ Start

Bekijk met de kinderen plaat 4 HET GEVOEL.

Wijs de verschillende gevoelens aan en benoem ze. Omschrijf vervolgens een situatie en vraag aan de kinderen welk gevoel daarbij hoort, blij, boos, bang of verdrietig.

De opa van Juan lag in het ziekenhuis.
Nu is opa weer beter en mag hij naar huis.
Dat vindt Juan zo fijn!
Wat denken jullie? Is Juan blij, boos, bang of verdrietig?

Isabel wil naar de film, maar ze mag niet van haar mama.
Wat denken jullie, is Isabel blij, boos, bang of verdrietig?

Ray ligt in bed.
Hij hoort allerlei geluiden.
Hij durft niet te slapen.
Wat denken jullie? Is Ray blij, boos, bang of verdrietig?

Bas is gestruikeld.
Nu heeft hij zijn arm gebroken.
Het doet heel veel pijn.
Wat denken jullie?
Is Bas blij, boos, bang of verdrietig?

◆ Kern

1. Zet de vier dozen 'blij', 'boos', 'bang' en 'verdrietig' voor de klas en herhaal welk gevoel ook alweer bij welke doos hoort. Deel vervolgens de flashcards uit. Geef beurten, laat de kinderen hun flashcard benoemen en in de juiste doos doen. Vraag ook aan de kinderen waarom zij denken dat de desbetreffende flashcard in die doos thuishoort. Help ze met het formuleren van de juiste zin, bijvoorbeeld 'Deze flashcard hoort bij bang, omdat ...'.

2. Herhaal kort de tegenstellingen die op de tegenstellingenposter staan.

Doe het als volgt:

Niet zwaar, maar ...

Wijs hierbij de desbetreffende tegenstellingen aan. Hang de flashcards 'huilen'/'lachen' en 'donker'/'licht' naast de tegenstellingenposter. Laat de kinderen voorbeelden geven van waar ze om moeten huilen en lachen. En laat ze ervaren wanneer het licht en donker is (handen voor de ogen houden).

◆ Afsluiting

Herhaal het lied 'Weet jij wat ik bedoel?' in zijn geheel. Laat de kinderen het refrein in zijn geheel meezingen en de coupletten uitbeelden.

Weet jij wat ik bedoel?
 Weet jij hoe ik me voel?
 Boos, verdrietig, bang of blij?
 Kijk maar eens goed naar mij.

*Ik dans en ik zing.
 Ik huppel en ik spring.
 Ik giechel en ik lach.
 Echt de hele dag.*

Refrein
 Weet jij wat ik bedoel?
 Weet jij hoe ik me voel?
 Boos, verdrietig, bang of blij?
 Wat denk jij?

Weet jij wat ik bedoel?
 Weet jij hoe ik me voel?

Boos, verdrietig, bang of blij?
 Kijk maar eens goed naar mij.

*Ik stamp op de grond.
 Ik zwaai mijn vuisten in het rond.
 Ik bijt mijn tanden op elkaar.
 En mijn neus die rimpelt zo raar.*

Refrein

*Ik doe mijn ogen dicht.
 En ik verstop mijn gezicht.
 Ik bibber en ik tril.
 En ik geef een keiharde gil.*

Refrein

*Ik tril met mijn lip.
 En ik kijk een beetje sip.
 Er komt een traan uit mijn oog.
 En mijn stem die klinkt zo gek hoog.*

Weet jij wat ik bedoel?
 Weet jij hoe ik me voel?
 Boos, verdrietig, bang of blij?
 Wat denk jij?

Herhalingsdag 1

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden van het thema herkennen en benoemen en de kinderen kunnen instructies op een werkblad uitvoeren.

Subdoelen

- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's.
- Uitvoeren van instructies.
- Toepassen van tegenstellingen.
- Zingen van de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Kopieerblad 5: De signaleringstoets. **Toets digitaal niet beschikbaar**
- Kopieerblad 6: Het registratieformulier.
- Track 16: Het lied: 'Weet jij wat ik bedoel?' (1, 2, 3 en 4).

Vorbereiding

- Kopieer kopieerblad 5 voor alle kinderen en kopieerblad 6 één keer.
- Haal de flashcards: huppelen, springen, lachen, giechelen, stampen, met de vuist zwaaien, schreeuwen, gillen, stil zijn, schoppen, slaan, ogen dicht, verstoppen, bibberen, trillen, gillen en huilen, van de woordmuur.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U herhaalt de flashcards.
Kern	20 min.	U neemt de signaleringstoets af.
Afsluiting	5 min.	U zingt het lied 'Weet jij wat ik bedoel?'.

◆ Start

Ga voor de klas staan, laat de flashcards, die u eerder van de woordmuur hebt gehaald, in een rap tempo zien en laat de kinderen de flashcards uitbeelden. Deel de flashcards vervolgens uit en laat de kinderen ze weer op de juiste plek aan de woordmuur hangen.

◆ Kern

Neem de signaleringstoets van thema 7 af.

Deze toets bestaat uit twee onderdelen. Het eerste deel van de toets wordt klassikaal afgenomen, het tweede deel van de toets wordt individueel afgenomen.

◆ Afsluiting

Zing het lied 'Weet jij wat ik bedoel?' in zijn geheel met de kinderen.

Weet jij wat ik bedoel?
 Weet jij hoe ik me voel?
 Boos, verdrietig, bang of blij?
 Kijk maar eens goed naar mij.

Ik dans en ik zing.
Ik huppel en ik spring.
Ik giechel en ik lach.
Echt de hele dag.

Refrein

Weet jij wat ik bedoel?

Weet jij hoe ik me voel?

Boos, verdrietig, bang of blij?

Wat denk jij?

Weet jij wat ik bedoel?

Weet jij hoe ik me voel?

Boos, verdrietig, bang of blij?

Kijk maar eens goed naar mij.

Ik stamp op de grond.

Ik zwaai mijn vuisten in het rond.

Ik bijt mijn tanden op elkaar.

En mijn neus die rimpelt zo raar.

Refrein

Ik doe mijn ogen dicht.

En ik verstop mijn gezicht.

Ik bibber en ik tril.

En ik geef een keiharde gil.

Refrein

Ik tril met mijn lip.

En ik kijk een beetje sip.

Er komt een traan uit mijn oog.

En mijn stem die klinkt zo gek hoog.

Weet jij wat ik bedoel?

Weet jij hoe ik me voel?

Boos, verdrietig, bang of blij?

Wat denk jij?

Herhalingsdag 2

Hoofddoel van de les

- De leerlingen kunnen de doelwoorden uit het thema herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Koppelen van eigen kennis en ervaring aan de inhoud van de les.
- Formuleren van vragen.
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's.
- Zingen van de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Track 16: Het lied: 'Weet jij wat ik bedoel?' (1, 2, 3 en 4).

Vorbereiding

- Analyseer de signaleringstoets en herhaal in deze les de woordschema's waar de woorden die slecht gescoord zijn, in voorkomen.
- Kies opdrachten om te consolideren en leg klaar wat u nodig hebt.
- Haal de flashcards van de woordschema's BLIJ, BOOS, BANG en VERDRIETIG van de woordmuur en stop ze in de bijbehorende doos.

Lesoverzicht

Start	10 min.	U laat de kinderen iets vertellen over hoe ze zich voelen vandaag en u herhaalt een aantal flashcards die bij dit thema horen.
Kern	15 min.	U herhaalt de doelwoorden door middel van consolideeroefeningen.
Afsluiting	5 min.	U herhaalt het lied 'Weet jij wat ik bedoel?'.

◆ Start

Zet de vier dozen voor de klas. Bespreek kort de vier gevoelens. Vraag vervolgens aan een kind welk gevoel vandaag bij hem/haar past en waarom. Laat het kind een flashcard die bij zijn gevoel past, pakken uit de doos. Laat de overige kinderen door vragen te stellen, raden welke flashcard het zou kunnen zijn. Herhaal deze oefening een paar keer.

◆ Kern

Uit de analyse van de signaleringstoets is gebleken welke woorden de kinderen nog niet goed receptief beheersen. Herhaal de woordschema's waar deze woorden in voorkomen.

Kies vervolgens uit de volgende consolideeroefeningen een oefening die bij het woordschema past:

Beeld in, beeld uit

Leg de flashcards op een stapel met de afbeelding naar beneden. Leg uit dat u de kinderen een flashcard laat zien, maar dat uzelf niet weet wat er op staat. Laat de kinderen uitbeelden wat er op de flashcard staat en dan raadt u wat er op de flashcard staat. Draai vervolgens de rollen om. U beeldt een flashcard uit en de kinderen raden wat het is.

Wat is weg?

Ga bij een woordschema staan. Herhaal het woordschema. Laat de kinderen hun ogen dicht doen en haal een flashcard weg. Welke flashcard is verdwenen?

Geef het woord/de zin door

Kies een woord uit één van de woordschema's. Fluister het woord in het oor van een kind, dat ene kind fluistert het woord in het oor van het volgende kind, dit gaat net zolang door tot het woord de hele klas door is geweest. Aan het eind wordt gecontroleerd of het woord goed doorgegeven is. Als het woord niet klopt, gaat u na waar het mis is gegaan. Herhaal tot slot de betekenis van het woord. Gebruik in plaats van een woord, een eenvoudige zin.

Levende woordspin

Deel flashcards (van de woordmuur) uit, die samen verschillende woordspinnen vormen. Laat de kinderen rondlopen met hun flashcard en op zoek gaan naar andere kinderen waar ze een woordspin mee kunnen vormen.

Ik zie, ik zie ...

Omschrijf kort een begrip van de woordmuur en laat de kinderen raden welk begrip u omschrijft.

De detective

De bedoeling van deze oefening is om met het stellen van zo weinig mogelijk vragen het juiste woord te raden. Een kind, de detective, gaat even uit de klas en de klas kiest samen een woord van de woordmuur. Het kind komt terug in de klas en mag vragen stellen aan de kinderen in de klas. Kan de detective met tien vragen het woord raden?

Wat ben ik?

Kies één van de vier gevoelens: blij, boos, bang of verdrietig. Beeld dit gevoel uit en laat de kinderen raden of u blij, boos, bang of verdrietig bent. Laat ze vervolgens een zin bedenken met dat woord. Herhaal de oefening en laat nu één van de kinderen een gevoel kiezen en uitbeelden.

Sta stil

De kinderen gaan achter hun stoel staan. Geef in een rap tempo opdrachten met woorden die in dit thema aan bod zijn gekomen, bijvoorbeeld, huppelen, zwaaien, stampen, schreeuwen, trillen, lachen, dansen en huilen. Wissel dit af door af en toe te roepen 'sta stil!'. Wie toch beweegt is af en gaat op zijn stoel zitten. Maak het moeilijker door de opdrachten nog sneller te geven. Wie blijft er over?

De koning

Kies een kind die de koning/koningin is; de rest van de klas zijn de onderdanen. De koning gaat voor in de klas zitten op zijn troon met zijn kroon op. Aan deze kroon wordt een flashcard vastgemaakt met een paperclip. De koning mag niet weten wat er op de flashcard staat. De koning moet nu goed de klas rondkijken, zodat alle onderdanen de flashcard kunnen zien. De onderdanen mogen nu één voor één aanwijzingen geven om ervoor te zorgen dat de koning raadt welk woord er op de flashcard staat. De onderdanen kunnen kort iets vertellen over het woord: waar je het voor gebruikt, hoe het eruit ziet, waar je het kunt vinden (betekenisaspecten). Maar er mogen ook rijmwoorden, tegenstellingen, synoniemen en beginletters gegeven worden. Na elke aanwijzing mag de koning raden naar het woord. Variatie: De koning stelt zelf vragen.

◆ Afsluiting

Zing het lied 'Weet jij wat ik bedoel?' met de kinderen.

Weet jij wat ik bedoel?
Weet jij hoe ik me voel?
Boos, verdrietig, bang of blij?
Kijk maar eens goed naar mij.

Ik dans en ik zing.
Ik huppel en ik spring.
Ik giechel en ik lach.
Echt de hele dag.

Refrein
Weet jij wat ik bedoel?
Weet jij hoe ik me voel?
Boos, verdrietig, bang of blij?
Wat denk jij?

Weet jij wat ik bedoel?
Weet jij hoe ik me voel?
Boos, verdrietig, bang of blij?
Kijk maar eens goed naar mij.

Ik stamp op de grond.
Ik zwaai mijn vuisten in het rond.
Ik bijt mijn tanden op elkaar.
En mijn neus die rimpelt zo raar.

Refrein

Ik doe mijn ogen dicht.
En ik verstop mijn gezicht.
Ik bibber en ik tril.
En ik geef een keiharde gil.

Refrein

Ik tril met mijn lip.
En ik kijk een beetje sip.
Er komt een traan uit mijn oog.
En mijn stem die klinkt zo gek hoog.

Weet jij wat ik bedoel?
Weet jij hoe ik me voel?
Boos, verdrietig, bang of blij?
Wat denk jij?

Herhalingsdag 3

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht luisteren naar een verhaal en de kinderen kunnen vragen over het verhaal correct beantwoorden.

Subdoelen

- Herkennen van een verhaal op grond van een beschrijving.
- Begrijpen van de strekking van een verhaal.
- Beantwoorden van (open) vragen.
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's.

Materiaal Taalsprong

- Platen 1 t/m 3: Het verhaal: 'Roos is blij'.
- Platen 5 t/m 7: Het verhaal: 'Roos is boos'.
- Platen 8 t/m 10: Het verhaal: 'Roos is bang'.
- Platen 11 t/m 13: Het verhaal: 'Roos is verdrietig'.
- Track 16: Het lied: 'Weet jij wat ik bedoel?' (1, 2, 3 en 4).
- Verhaal met platen: Roos

Lesoverzicht

Start	5 min.	U leest uit ieder verhaal een stukje voor en u laat de kinderen raden bij welk verhaal het voorgelezen stukje tekst hoort.
Kern	15 min.	U leest het verhaal dat de kinderen gekozen hebben, voor.
	5 min.	U stelt vragen over de inhoud van het verhaal.
Afsluiting	5 min.	U kiest een consolideeroefening.

◆ Start

Hang de platen die bij de verhalen van Roos horen, per verhaal op het bord. Lees steeds een stukje voor uit een van de vier verhalen, zonder de titel te noemen en laat de kinderen raden om welk verhaal het gaat.

◆ Kern

1. Laat het verhaal Roos zien.
2. Stel de kinderen vragen over het verhaal.
 - Hoe voelt Roos zich in dit verhaal?
 - Waarom is ze ...?
 - Et cetera ...

TIP

Laat de kinderen zinnen gebruiken als ze een vraag beantwoorden en geen losse woorden. Help ze bij het formuleren van de juiste zin. Het is belangrijk dat de kinderen dit regelmatig doen, zodat ze ervaren hoe de structuur van de taal in elkaar zit.

◆ Afsluiting

Kies een woordschema dat u nog wilt oefenen. Kies ook een consolideeroefening die bij het woordschema past. Suggesties staan in herhalingsdag 2.

Herhalingsdag 4

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen een kort en simpel verhaal vertellen.

Subdoelen

- Categoriseren van gegeven informatie.
- Leggen van oorzaak- en gevolgrelaties.
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's.

Materiaal Taalsprong

- Plaat 14: Blij.
- Plaat 15: Boos.
- Plaat 16: Bang.
- Plaat 17: Verdrietig.

Vorbereiding

- Haal van iedere woordspin (BLIJ, BOOS, BANG en VERDRIETIG) drie flashcards weg. Schud deze flashcards door elkaar en leg ze klaar voor de startactiviteit.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U herhaalt de flashcards en u laat de kinderen de flashcards categoriseren.
Kern	20 min.	U laat de kinderen naar aanleiding van een plaat een verhaal verzinnen.
Afsluiting	5 min.	U speelt het spel 'Sta stil'.

◆ Start

Laat de kinderen plaats nemen in de kring. Zet de vier dozen in de kring. Laat de flashcards één voor één zien. Laat de kinderen de flashcards benoemen en vertellen bij welk gevoel deze flashcard hoort. Laat de kinderen de flashcard vervolgens in de juiste doos stoppen.

◆ Kern

Leg de vier platen klaar. Bespreek de platen één voor één. Op iedere plaat wordt een situatie uitgebeeld en zijn er aanwijzingen te zien die iets vertellen over wat er gebeurd zou kunnen zijn.

Laat de kinderen eerst vertellen hoe het kind op de plaat zich voelt.

Laat de kinderen vervolgens een verhaaltje bedenken waarom het kind op de plaat zich zo voelt en laat ze uitleggen waarom ze dat denken.

◆ Afsluiting

Speel het spel 'Sta stil'.

De kinderen gaan achter hun stoel staan. Geef in een rap tempo opdrachten met woorden die in dit thema aan bod zijn gekomen, bijvoorbeeld, huppelen, zwaaien, stampen, schreeuwen, trillen, lachen, dansen en huilen. Wissel dit af door af en toe te roepen 'sta stil!'. Wie toch beweegt is af en gaat op zijn stoel zitten. Maak het moeilijker door de opdrachten nog sneller te geven. Wie blijft er over?

Herhalingsdag 5

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden van dit thema herkennen en benoemen en de kinderen kunnen instructies op een werkblad uitvoeren.

Subdoelen

- Zingen van de tekst van een lied.
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's.
- Uitvoeren van instructies.
- Herkennen van een woord op grond van een beschrijving.
- Beantwoorden van (open) vragen.

Materiaal Taalsprong

- Kopieerblad 7: De controletoets. **Toets digitaal niet beschikbaar**
- Track 16: Het lied: 'Weet jij wat ik bedoel?' (1, 2, 3, 4).

Vorbereiding

- Kopieer kopieerblad 7 voor alle kinderen.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U herhaalt het lied 'Weet jij wat ik bedoel?'.
Kern	15 min.	U neemt de controletoets af.
Afsluiting	10 min.	U ruimt de woordmuur op middels een quiz.

◆ Start

Zing met de kinderen het lied 'Weet jij wat ik bedoel?'.

Weet jij wat ik bedoel?
Weet jij hoe ik me voel?
Boos, verdrietig, bang of blij?
Kijk maar eens goed naar mij.

*Ik dans en ik zing.
Ik huppel en ik spring.
Ik giechel en ik lach.
Echt de hele dag.*

Refrein
Weet jij wat ik bedoel?
Weet jij hoe ik me voel?
Boos, verdrietig, bang of blij?
Wat denk jij?

Weet jij wat ik bedoel?
Weet jij hoe ik me voel?
Boos, verdrietig, bang of blij?
Kijk maar eens goed naar mij.

*Ik stamp op de grond.
Ik zwaai mijn vuisten in het rond.
Ik bijt mijn tanden op elkaar.
En mijn neus die rimpelt zo raar.*

Refrein

*Ik doe mijn ogen dicht.
En ik verstopt mijn gezicht.
Ik bibber en ik tril.
En ik geef een keiharde gil.*

Refrein

*Ik tril met mijn lip.
En ik kijk een beetje sip.
Er komt een traan uit mijn oog.
En mijn stem die klinkt zo gek hoog.*

Weet jij wat ik bedoel?
Weet jij hoe ik me voel?
Boos, verdrietig, bang of blij?
Wat denk jij?

◆ Kern

Neem de controletoets van thema 7 af.

Deze toets bestaat uit twee onderdelen. Beide onderdelen worden klassikaal afgenomen.

◆ Afsluiting

Ruim de woordmuur middels een 'quiz' op. De tegenstellingenposter, synoniemenposter en de voorzetselposter blijven hangen. Stel vragen over of geef opdrachten met de verschillende flashcards aan de woordmuur. Het kind dat de vraag goed beantwoord heeft of de opdracht goed heeft uitgevoerd, mag de flashcard of plaat van de woordmuur halen.

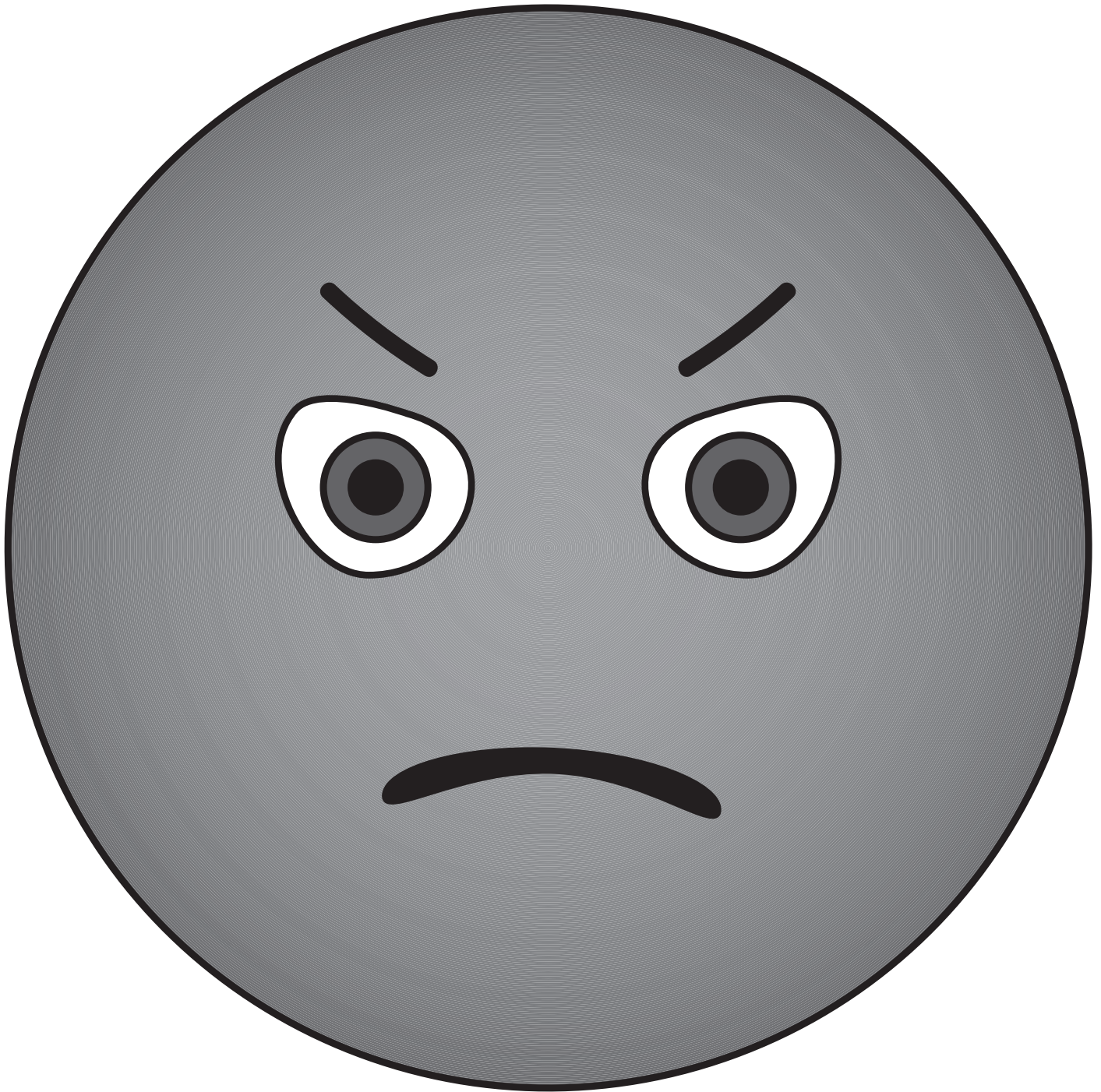
- Hoe kun je aan iemand zien of hij of zij blij is?
- Hoe noem je een jong hondje?
- Wat is het tegenovergestelde van lachen?
- Kijk eens sip.
- Et cetera ...

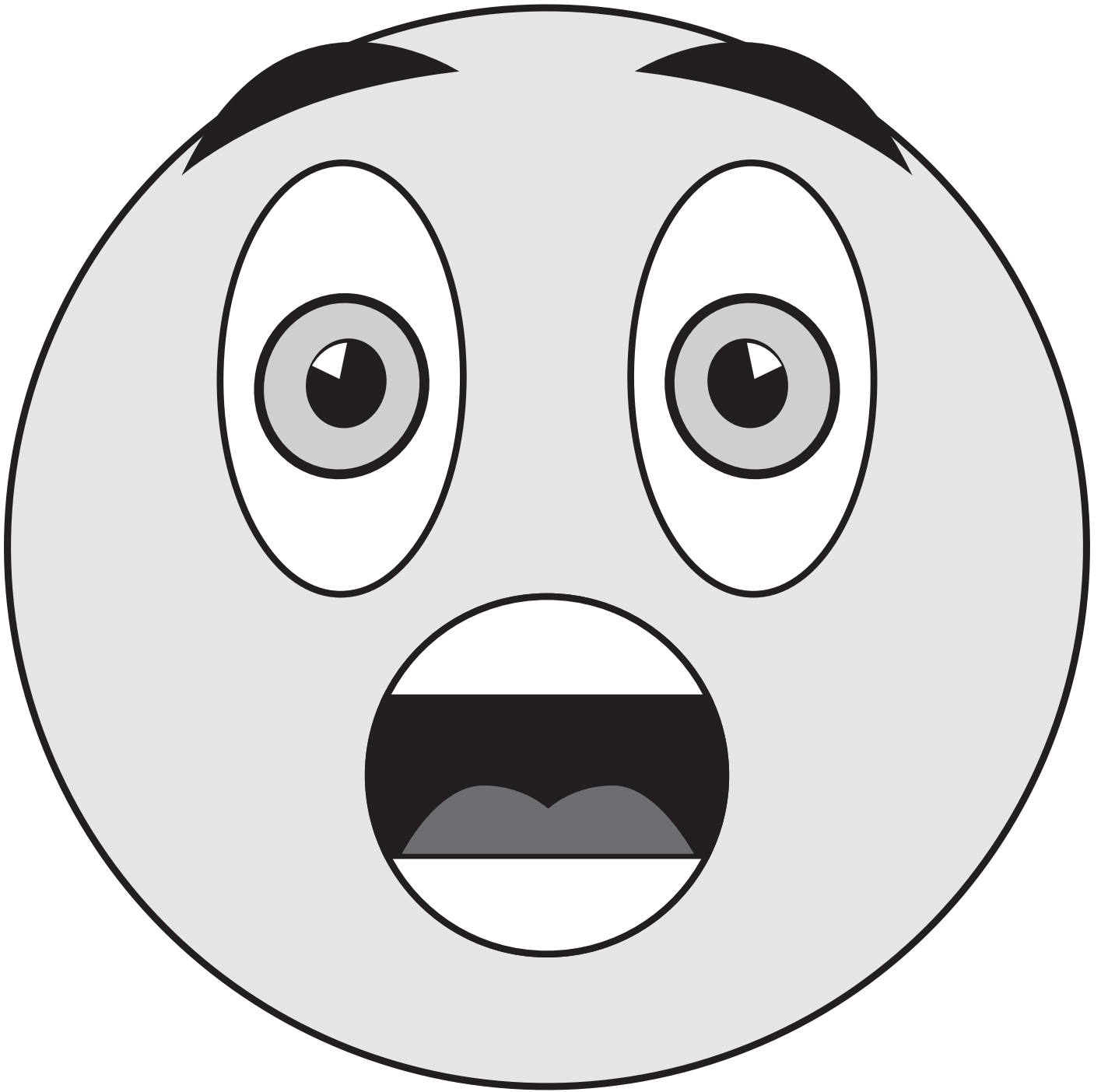

Kopieerbladen

- **Kopieerblad 1: Blij**
 - **Kopieerblad 2: Boos**
 - **Kopieerblad 3: Bang**
 - **Kopieerblad 4: Verdrietig**
 - **Kopieerblad 5: De signaleringstoets**
 - **Kopieerblad 6: Het registratieformulier**
 - **Kopieerblad 7: De controletoes**
 - **Kopieerblad 8: Het flashcardoverzicht**
-

KOPIERBLAD 4: VERDRIETIG

KOPIERBLAD 6: HET REGISTRATIEFORMULIER: TEGENSTELLINGEN

Naam van de leerling	Niet open maar ...	Het mag wel / ...	Niet donker maar ...	Niet huilen maar ...	Aantal fouten
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					
31					
32					
33					
34					
35					

Geeft een kind een onjuist antwoord, zet dan een kruisje in het bijbehorende hokje.

KOPIERBLAD 10: HET FLASHCARDOVERZICHT

FLASHCARDS LES 2

 blij	 huppelen	 springen	 dansen	 zingen
 lachen	 giechelen			

FLASHCARDS LES 3

 jarig	 de verrassing	 gezellig	 de puppy
---	---	---	--

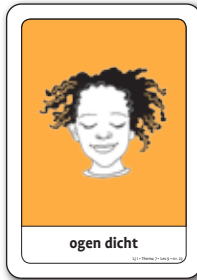
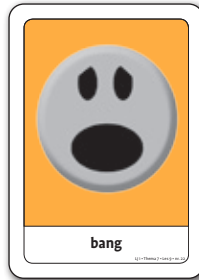
FLASHCARDS LES 6

 boos	 stampen	 met de vuist zwaaien	 schreeuwen	 gillen
 stil zijn	 schoppen	 slaan		

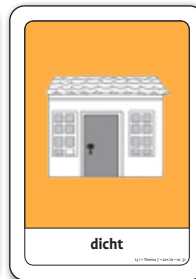
FLASHCARDS LES 7

 kapot	 iets niet mogen
--	--

FLASHCARDS LES 9

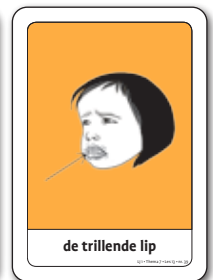
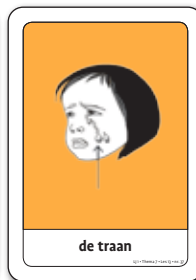
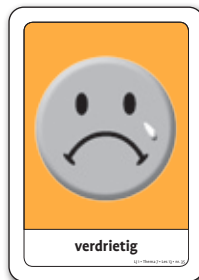
FLASHCARDS LES 10

FLASHCARDS LES 11

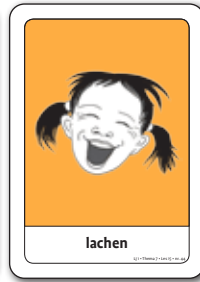
FLASHCARDS LES 13

FLASHCARDS LES 14

FLASHCARDS LES 15

Materialenlijst

DOOR LEERKRACHT TE VERZORGEN:

- vier dozen
- een voorwerp dat symbool staat voor 'blij'
- een voorwerp dat symbool staat voor 'boos'
- een voorwerp dat symbool staat voor 'bang'
- een voorwerp dat symbool staat voor 'verdrietig'
- lege flashcards
- een zwarte stift
- een kroon
- een paperclip
- faciliteiten om film, lied, verhaal en gedicht te kunnen bekijken en beluisteren

MATERIALEN TAALSPRONG:

- liedje en verhalen
 - flashcards 1 t/m 46
 - platen 1 t/m 17
-

